

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și
ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțumite publice și Loc deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se înapoiază.

Pregătiri de luptă.

Arad, 10 Iulie.

(A.) În vederea alegerilor parlamentare ce vor avea loc anul viitor, partidele politice ungurești au început de pe acum propaganda și lupta pentru. Ținerea și pe mai departe a puterii sau pentru ajungerea la putere. Partidul guvernamental, după cât se pare, va slobozi tunul cel mare — pe contele Tisza — în cât mai multe părți ale țării. El va slobozi de pe acum, pentru că, e mare lucru și adâncă impresia ce va lăsa-o în publicul unguresc, când poți ținea discursuri de propagandă politică până ești încă ministrul prezident al țării, în mijlocul întregii pompe pe care ți-o furnizează puterea de stat. Partidele opoziționale, strălucirii luptători, cari de un an paradează cu absența lor din parlament, se vor fi conșinși că totuși e prost lucru să rămâi mereu la aceeași glorie a absențării. Unite, — mai mult ori mai puțin sincer — aceste partide au acum un singur gând, o singură dorință, o țintă supremă: să apuce frânele guvernului. Ținta aceasta i-a înflăcărat atât de mult încât conți latifundiar, precum e noua stea politică contele Károlyi nu se dă în lături să ceară votul universal, egal, secret, nu-i cade greu să strige în rândul socialdemocraților: „Pâne și drepturi poporului”. Ca ori ce politician cu viitor în țara asta — și lui Károlyi toți îi prorocesc un viitor strălucit — avutul contele știe că înainte de alegeri poți vorbi ori ce, după ce-ai ajuns la putere faci însă ce-ți place sau ceea ce ți se poruncește, aproape niciodată însă ceea ce te-ai angajat.

Adunările populare ungurești se țin deci

lanț, în amândouă taberele politice. Urmărind discursurile din întrunirile lor, considerând pregătirile ce se fac, nime n'ar putea bănuși că tabere se pun în șir de bătaie care ar fi să ducă la o birușină câștigată după altă tactică decât cea de până acum. Nime nu va pricepe că se fac pregătiri pentru alegerile ce se vor ținea în cadrele *nouei legi electorale*.

Firese ar fi că dacă legea e nouă, și mijloacele de luptă să fie nouă. Dar, din întreaga atitudine a partidelor politice ungurești, se vede limpede că nime nu consideră reforma electorală făcută, de ceva nou, ci de o cunoștință foarte veche. Se vede că și în lupta ce se va da la primăvara sau vara viitoare, e de lipsă agitarea, papricașul, aldămașul, pentru că de acum s'au pus în practică aceste mijloace de luptă constituționale. Frunțașii din amândouă taberele adună alți frunțași, și cine nu vine bucuros când după fiecare adunare urmează banchetul? Cine nu stă bucuros la un pahar de șampanie cu contele Tisza sau cu contele Károlyi ori Apponyi?

Năcagul e mare numai dintr'un singur punct de vedere: fiind alegătorii mai mulți după noua lege electorală, vor trebui și discursuri mai multe și papricașuri mai mari. Și, cele două tabere, se îngrijesc serios, de pe acum, de cassa partidului. Guvernamentalii pun drumurile lui Károlyi în America în cărca acestei nesațioase casse, opoziționalii, făcând aluzii la punga partidului muncii, precum că ar fi aproape goală, aruncă guvernului învinuirea că vrea să-și potolească lipsa prin un paragraf a noului proiect de centralizare a administrației, în virtutea căruia toți

funcționarii administrativi rămân, un an dela intrarea în vigoare a legii, în disponibilitate. Și, anul ăsta critic, cică ar concădea chiar cu timpul alegerilor.

Vom asista, de sigur, la o mare propagandă electorală, la o întrecere costisitoare între cele două tabere. Căci nu e lucru așa ușor ca un Andrassy, Apponyi, un conte Károlyi să aștepte atâta vreme după fotoliurile ministeriale. Foști miniștri, politicieni vechi, nobili subțiri din moși strămoși, nu sunt obișnuiți cu așteptarea pe la poartă, mai ales când cel ce nu vrea să le deschidă porțile e un om care din strămoșii lui nici n'a fost boer cum e contele Tisza.

Și deci, lupta va fi amarnică, cu aceleași mijloace cunoscute dela alte alegeri în Ungaria, cu cheltuieli mai mari însă.

Pe arena de luptă va pași chiar și un partid nou, cel democrat, care, însă, deocamdată, fără cassă de partid, se va pierde în marea opoziției coalitate.

Și, va pași pe arenă și partidul nostru național, nou și el intrucât contele Tisza i-a recunoscut, preagrațios, existența.

Dar ce vom face noi cari nu ne-am folosit nici odată de armele electorale ale partidelor ungurești? Noi cari n'avem nici cassă de partid, cari nu putem suporta nici cheltuielile de cărașie ale alegătorilor, dar încă să ne avântăm la banchete cu șampanie? Cu ce sorți de izbândă vom intra în luptă când ni s'au redus la jumătate circumscripțiile electorale cu majorități românești? Cu ce sorți de izbândă vom porni lupta când încă acum — înainte de statificarea administrației — adunările noastre populare sunt disolvate de curtare obscur Roska sau Tempelean? Câte adu-

Jurământul.

De Constanța Hodos.

De mică se deprinsese Marta așa, să nu-și asculte părintii. Cine știe ce greșală pedagogică vor fi făcut în educația ei, ce moment psihologic rău prins, rău înțeles, a fost pricina, dar s'a încuibat în căpușorul ei contradicția, și pace. Nimic și nimeni n'o putea îndupleca să cedeze, ca să facă odată și pe voia părinților. Dimpotrivă.

A fost destul ca tatăl ei, cu ocazia unui „jour fixe” să-l mustre pe Ionel, nepotul său, pentru că l'a introdus în casă pe locotenentul Teodorescu — fără să-i ceară voie, și Maria a declarat numai decât că iubește pe acest locotenent!

Inzadar au protestat, au conjurat-o bietii părinți: că locotenentul ar fi un stricat, un cartofor vițios, amenințat în tot momentul de-a fi reformat din armată, fetița își scutura cu îndărătnicie căpușorul buclat, țuguind gurița roșie:

— Nu-mi pasă! Eu îl iubesc!

Și îl impresora cu drăgălășenia ei, de cum se arăta în prag locotenentul, în fiecare Vineri, sclivisit, înalt și spătos, cu salutul său militar, rigid și întepat, rotindu-și ochii mari și neori împrejur scrutători, și jenat oarecum, și de primirea reșe a părinților și de expansiunea din cale afară caldă a copilei.

Se părea că își dă bine seama de ceea ce se deslăntuia acum în sufletele acestei mici fa-

milii așa de fericite și invidiate până ieri și se petrecea chiar și în sufletul lui o luptă: dacă trebuia să mai înainteze, ori să înceteze nasul?

Marta însă nu-i dădu timp de gândire. După o nouă violentă scenă cu tatăl ei, care în cele din urmă oprise pe locotenent de-ai mai veni în casă, ea se hotărî să-i scrie.

„Domnule Teodorescu,

— „Veți fi înțeles, căci sunt împrejurări unde n'avem nevoie de cuvinte ca să ne înțelegem, — te iubesc.

„Sunt tânără, bogată, — afară de averea părinților mei, am o casă cu două etaje în Calea Victoriei, lăsată, prin testament, mie de o mătușă, proprietate pe care nimeni nu mi-o poate lua. Chiar de n'as avea oglindă, sunt destui să mi-o spună, sunt și frumoasă, — și fiindcă te iubesc sincer, profund, cu o simțire care, știu bine, că nu este, nu poate fi trecătoare, — îți voi fi și bună, devotată pe toată viața mea, cu gândul curat de a-ți oferi pentru totdeauna viața asta, cu toate podoabele și toate bunurile ei.

„Dacă o primești, cu aceleași sentimente, cum ti le închin, vino mâine seară, între 10—11 în restaurantul Gărei de Nord, să ne înțelegem bine. Voiu sta singură la o masă din fund, cu un vâl verde (culoarea speranței) peste obraz.

A Dta'e iubitoare

Marta Niculescu.

Când locotenentul, surprins, desfăcu plicul

și ceti scrisoarea, fu întâi tare turburat, — apoi din ce în ce mai mulțumit.

— Pe onoarea mea, își zise trecând mâna peste fruntea infierbântată, — e o fetiță nostimă, originală. Uite, ce n'as fi îndrăznit niciodată, vine ea singură să-mi propună. O partidă excelentă! Ce partidă!

Se uită la ceasornic, nu mai avea decât un ceas de pregătire. Își scoase tunică de toate zilele, se îmbracă cu cea de sărbătoare și, aruncând o privire mulțumitoare în oglindă își răsuși mustățile negre cu o vie bucurie:

— Am prins norocul de aripă, l'am prins!

Și zbură spre gară ca și când într'adevăr, ar fi avut prinse de mânecile tunicii aripile norocului.

Când intră în sala restaurantului se întâlni cu un prieten care îl întrebă numai decât: dacă are vre-un concediu, și unde se duce?

— Nu mă duc nicăiri, aștept pe cineva, răspunse el distrat și caută să se desbare de prietenul său.

Marta îl aștepta la o masă mică lângă o fereastră din fundul sălei.

De cum îl zări se ridică și-i întinse dreanta caldă, mică, scoasă din manșon.

Locotenentul străbătut de un fior magnetic strânse la buze degetele ei arzătoare și toni privirea lui pătimașă în ochii ei limpezi, albaștri.

— Te vei fi mirat, începu ea, cu vocea puțin tremurătoare, că te-am chemat aci, în loc să-ți

nări populare vom mai putea ținea în preajma alegerilor, atunci când sunt atât de necesare?

Ne gândim de pe acum că în fiecare orator ori propagandist român administrația centralizată, ori în stare de disponibilitate, va vedea un agent al Rusiei, spre mai grabnică înaintare ori punere în slujbă.

S'a mai scris la locul acesta că e sub demnitatea unui popor de aproape patru milioane, să luăm în serios noua lege electorală; ne-am risipi zadarnic, o grămadă de forțe, de cari avem lipsă pe alte terene decât cel al luptelor politice. Noi nu ne putem supune pe veci rolului de-a aduna cu nespuse oboseli și cu nespuse pierdere de vreme, sămânța de mac aruncată în pașiște, pe când la alții li-e dat să adune fire de grâu de pe masa așternută. Va trebui să pregătim lupta serioasă în câteva cercuri, unde e asigurată biruința noastră ca să ne avem reprezentanții în cameră. Trei ori zece ori douăzeci, puțin împoartă, când e vorba de camera ungurească. Și când e vorba să putem avea trei, fără risipă zadarnică de forțe, e mai de preferit decât dacă, pe lângă sforțări extraordinare, vom avea zece.

Nu zicem, cu aceasta, să încetăm cu propaganda politică, cu adunările populare. Aceste vor trebui înmulțite și repetate în toate părțile româniei din Ardeal și Ungaria. Dar propaganda politică noi nu-i permis s'o facem, după calapodul unguresc, — în vederea alegerilor pentru parlament din anul viitor, ci în vederea consolidării conștiinței naționale, a deșteptării interesului pentru problemele mari ale neamului românesc de pretutindenea, nu a deșteptării interesului pentru ceace se va petrece în camera Ungariei. Ori care ar fi aceea cameră, azi e convins întregul nostru popor, că acolo nu se va deslega problema românească.

INVIEREA DELA ARTSTETTEN. Sub acest titlu, „Drapelul” publică un judicios articol, semnat Verax. Reproducem din articol:

„Destul am suferit și suntem persecutați pentru învinulirea, că nu ne insuflăm pentru ideile de imperialism maghiar, dar cum am și

putea face așa ceva când imperialismul maghiar nu e altceva decât nimicirea noastră națională.

Aspirațiunile noastre au fost și sunt legate de imperialismul monarhiei întregi, căci o paralizare a tendențelor de instăpânire și încălcarea națională între popoarele monarhiei numai atunci se poate închipui, dacă în țările, cari formează monarhia egalitatea națională se decretează de dogmă fundamentală. Autonomia statelor....

Principiile, cari determină viața popoarelor și a statelor nu sunt legate de viața nici a căruia om, fie el chiar un cap încoronat, sau un geniu universal....

Datorința noastră este, ca de mic nemulțumiri vremelnice să nu ne speriem și cu răbdarea noastră istorică să așteptăm ceasul, când ideile lui Francisc Ferdinand se vor împlini....

România poate avea și interese comune cu Rusia, deschiderea Dardanelor, sau alte chestiuni, cari privesc cele două state, sau familiile lor domnitoare. Pentru politica națională de dincoace și de dincolo de Carpați, tarismul este și va rămâne cel mai antipatic și odios sistem de guvernament, sub a cărui cnută robesc nu numai două milioane Români, dar o mulțime de popoare doritoare de libertate națională și politică.

Chemarea noastră nu poate fi alta, decât să fim dincoace de Carpați un element de toată încrederea pentru împlinirea ideilor lui Francisc Ferdinand, a unei puternice monarhii, care să fie stavilă între marile rase de nord și sud, de est și vest, o continuare logică a Elveției până în Carpați, o cetățuie zidită din petrele de granit ale libertății și egalității naționale a tuturor popoarelor din monarhie.

O astfel de cetate va fi cel mai puternic sprijin și pentru o Românie independentă....

Cine sunt trădători de patrie și spioni? Până acum numai naționalitățile nemaghiare din Ungaria, și mai ales noi Români pașnici și dinastici eram învinuiți cu trădare de patrie și spionaj, însă fără să se poată dovedi un singur caz. Abia de curând patrioții noștri mergând cu ochii închiși și pumnii strânși spre agitatorii, trădătorii și spionii valahi, cari nu există — s'au împiedecat în fine și de un veritabil ungar, care făcea spionaj pentru Rusia pe o scară întinsă. Numele lui e *Polyák Rezső* și mai înainte era secretarul regelui Ferdinand al Bulgariei, de unde însă a fost dat afară probabil pentru că Bulgarilor nu le-a făcut servicii prea bune. A venit deci iarăși acasă, în Mișcolț, făcând ani de-arândul spionaj sistematic pentru Rusia, dar poliția nici nu cuteza măcar să-l bănuiască, căci, de, era veritabil patriot. Astfel

dânsul a putut spiona în dragă voie întreg corpul VI de armată, care prin așezarea sa la nord, e cel mai periculos pentru Rusia. Nu mai începe îndoială că s'a și achitat excelent față de ruși, căci e un om învățat și avea legături cu cercurile înalte politice și militare. Acum în urmă spionul prea se făcuse îndrăzneț și în urma mai multor scrisori anonime cari îl denunțau, s'a hotărât și poliția să facă anchetă. Negreșit că toate bănuielele au fost întemeiate: veritabilul patriot și cetățean maghiar *Polyák Rezső* a fost dovedit ca unul dintre cei mai periculoși spioni ruși și arestat. Bineînțeles că presa maghiară pudică în cazuri de știrbire a patriotismului șovin mult trâmbitat, se jenează să facă gură, nici pe jumătate câtă s'ar face bunăoară în jurul unui tricolor dela gâtul cutărei fetișcane valahe dela munte. Deși după aceasta experiență ar fi consultat ca patrioții noștri, în loc să șicaneze familii românești cinstite și de cetățeni devotați — cum au făcut ieri la Deva — să mai dea câte o raită și pe pusta maghiară, unde prea se lăfăește iubirea de patrie. Aceste două cazuri recente — al Românilor bănușiți și perchițiționați pe nedreptul și al Ungurului dovedit ca spion, trădător de neam și de patrie — credem că ne îndreptătesc să le punem întrebarea de mai sus.

Ce scriu alții? Cetim în „*Sieb. D. Tageblatt*” din Sibiu: „Un plan de războiu cu Serbia nu se poate cumpăni, înainte de-a lua în socoteală și un războiu cu Rusia. Și noi credem, că într'un astfel de caz mai mult am pune în joc decât am putea câștiga. Din toate părțile se admite azi, că un războiu pierdut ar însemna catastrofa monarhiei. De aceasta nu ne temem. Dar și un războiu câștigat ne-ar costa jertfe enorme... O singură cale ar fi, care ar putea compensa toate jertfele unui războiu: *incorporarea Serbiei la monarhie*. Aceasta ar fi singura cale ca să ne scutim pe viitor de nesiguranță și ca monarhia să ajungă stăpână peste pericolul slav în interesul ei. Șters odată regatul sârbesc de pe hartă, are să dispară și puterea lui atractivă asupra conaționalilor din monarhia noastră. Dar cât timp regatul există, un războiu ne va aduce poate ușurare trecătoare și satisfacție pentru jigniri suferite, dar o pace trainică anevoie ne va putea câștiga”.

Va să zică: un războiu cu Serbia ne-ar putea duce la o catastrofă, din cauza Rusiei, și totuși singura cale este anectarea Serbiei. Ciudată logică. Curat politica lui *Schemmel Titz*. O să se bucare mult Conrad de Hötendorf, când va ajunge să cetească admirabilul plan de războiu ce dă de-a gata „*Tageblattul*” din Sibiu....

Iubiți compatrioți! lăsați marea Serbie, și vedeți-vă de orășelele voastre!!

dau întâlnire în altă parte. În scrisoare n'am avut timp să-ți spun, că plec....

— Unde să pleci?

— La Galați, răspuse ea, ezitând o clipă. El o privi pătrunzător.

— Pentru ce?

— Îți voi spune.... Dar să-mi răspunzi întâi la întrebarea din scrisoare.... Mă iubești?

El îi prinse din nou mânușița caldă și o sărută cu mai multă patimă.

— Mă mai întrebi? Nu singură ai zis că în unele împrejurări cuvintele sunt de prisos? Nu știi? N'ai simțit?

— Eu simt iubirea din sufletul, iubirea dtale trebuie să mi-o dovedești, șopti Marta năvălită de o căldură lăuntrică ce-i îmbujoră obrazii sub vălul ei verde.

Locotenentul făcu o mișcare de salut militar.

— Sunt la ordine. Cere-mi viața și ți-o dau.

— Jură-mi, că vei veni peste un ... să mă iei....

— De unde?

— Dela „*Notre-Dames du Ston*” din Galați.

— Vrei să rămâi acolo?

— Până la majorat, când voi putea să dispoartă liberă de mâna — și averea mea.

Se făcu o clipă tăcere profundă, unde locotenentul părea că măsoară înfiorat jertfa pe care fata asta era să o facă pentru el.

— Nu e altă cale? întrebă în sfârșit.

— Nu. Părinții mei sunt hotărâți împotriva

noastră.... și nu vor consimți decât, — poate dacă le-ai dovedi că s'au înșelat.... Și ei nu te cunosc bine....

Teodorescu se roși până la mășina frunții. Apoi făcând acelaș salut militar respunse cu mândrie:

— Voiu dovedi!

Marta îl sorbea din ochi.

— Voiu rămânea la „călugărite” și te voiu aștepta — un an. Să-mi asigur liniștea acolo, voiu spune superioarei că voiu să mă fac călugărite....

Locotenentul tresări involuntar.

— Se poate?...

— Eu cred că nu se va putea astfel... Eu nu dispun acum de nimic.... Părinții nu știu nimic de plecarea mea, — fug de asprimea lor și mă ascund unde găsesc un refugiu, un azil....

El îi prinse din nou mânușița și o lipi cu ardore de buze.

— Te admir și voiu ști să te prețuiesc.

Ea nu-l mai lăsă de mână.

— Și n'o să te mai văd — un an!

El oftă:

— Un an....

— Trece repede când ai în suflet credința — fericirea. De altfel, — nu uita să dovedești că ai mei s'au înșelat.... Dar mă iubești?

— Din tot sufletul!

— Peste un an vei veni să mă iei?

Teodorescu ridică mâna.

— Jur!

Marta plecă veselă, plină de fericire. Din fereastra compartimentului trimitea sărutări iubite ei și în ochii îi străluceau raze din cari el avea să-i împletească lanțul celei mai sublimă robii pentru toată viața.

III.

Locotenentul Teodorescu rămase câțva timp aiurit ca hipnotizat cu ochii duși în urma trenului....

Cât era el de înalt, robust, tip al vigoarei bărbătești, se simți deodată slab, fără nici o putere.

Se întoarse acasă și se trânti pe pat, închizând ochii și văzând totuși ca pe o placă cinematografică, în tablouri schimbătoare — viitorul: va fi dar totuși a lui, copila asta minunată, pe care o râvniseră atâția! A lui... peste un an! N'avea decât să aștepte — și norocul îi cădea în brațe, fără nici o luptă, nici o jertfire.

Să dovedească părinților fetei că el nu e cum îl cred ei... Dar la ce-i mai folosea asta când ea era acum și așa a lui, legată prin jurământ?... Peste un an! Un an trece iute „când ai în suflet credința...” Trebuia de acum să și-o aibe și el credința asta, să nu mai trăiască decât pentru ea, prin ea, susținut, ajutat și purtat de ea... ca un copil legat de poalele mării.

Isbit de gândul acesta, locotenentul făcu o mișcare, ca și când în adevăr ar simți strânsoarea legăturii în jurul mijlocului său robust.

Popor
civilizat
peninsula
cească, n
pâni mus
vilegiat,
ale căron

1. Im
XV-lea,
erau for
norocire
și nenor
dintre ac
ra regat
glomerat
imperiu

2. Di
sub stăp
șit Rom
nepăsăto
două bu
tului los
din 181
un adau
mătate
torile d
chișă co
național

Rom
at XVII
nilor, o
nar, Fer
plul Fa
șilor de
sești. T
îndurat
mai rân

Dar
truns d
bariei t
Ajutat
dit iară
ropa r
Franței

Se scut
dune p
— G
Și se g
fuga fe
Păr
teala...
Tre
teni, să
Și s
tolindu
tidă de

In
mes-du
tei în
Sup
zeze p
prelatu
pila er
de cee
stăpân
dată c

—
noi nu
Nu ce
fletele
lor. L
Ma
din la
iarăș
pe o c

Românii priviți din depărtare.

„Trecutul și viitorul neamului românesc”.

— Articol-prefață din revista „Les annales des nationalités”. —

De Ch. Seignobos, profesor la Sorbona.

Poporul român, inzeștriat cu cea mai veche civilizație din Europa orientală, singurul din peninsula Balcanilor, care sub stăpânirea turcească, n'a avut să îndure pe pământul său stăpâni musulmani, poporul acesta la aparență privilegiate, a fost jertfa a două accidente istorice, ale căror urmări apasă încă asupra lui.

1. Impărțit între trei voevozi în veacul al XV-lea, într-o vreme când statele naționale nu erau formate încă nicăieri în Europa, el avu nenorocirea de a rămâne sfâșiat în trei principate, și nenorocirea și mai mare, că cel mai civilizat dintre aceste trei, Transilvania, fu atrasă în sfera regatului Ungariei, apoi într'a marelui conglomerat de state eterogene, din care se alcătui imperiul austriac.

2. Din cele două principate ajunse împreună sub stăpânire turcească și cari alcătuiră în sfârșit România regenerată, Sultanul, suveran străin nepăsător de viitorul poporului acestuia, a rupt două bucăți, Bucovina, ca s'o facă dar împăratului Iosif, și Basarabia, care a fost prețul păcii din 1812 cu țarul Alexandru. Bucovina, ajunsă un adaus al Galității, fu desnaționalizată de jumătate prin așezarea țărănilor ruteni și căsătoriile dintre Români și Rutence. Basarabia, deschisă colonizării rusești, abia și mai poate apăra naționalitatea de funcționarii străini.

România a îndurat alte nenorociri în veacul al XVIII și XIX: capriciile despotice ale Sultanilor, ocărnuirea rușinoasă a Grecilor din Fanar, demoralizarea boierilor români după exemplul Fanarioților, hoțiile fără milă ale arendașilor de dări, jefuirile armatelor turcești și rusești. Toate nenorocirile acestea cumplite de îndurat, au fost mai ușoare de îndreptat. Ce-a mai rămas astăzi din ele?

Dar neamul românesc, totodată vajnic și pătruns de ideal, nu s'a resemnat nici în fața barbariei turcești și nici în fața corupției bizantine. Ajutat de frații săi din Transilvania el și-a clădit iarăși o civilizație, cea mai modernă din Europa răsăriteană, alergând hotărât la școala Franței. Limba franceză, ajunsă limba tuturor

Românilor civilizați, aduse în România știința, morala, libertatea Apusului. La exemplul Franței, sub inspirația scriitorilor francezi se alcătui, în capitalele Munteniei și Moldovei, partidul liberal și național, care transformă în curând sufletul poporului român.

Mișcarea aceasta desinteresată își și avu răsplata. Tinerii liberali români, cari după exemplul Francezilor își făcuseră și ei revoluția lor din 1848, altară în Franța adăpost surghiunului lor; dela ei află Napoleon III, care nu cunoștea stările din Orient, existența neamului românesc; din simpatie față de ei obligă el guvernele celorlalte și pe propriii săi miniștri să susțină, împotriva intrigilor turcești și austriace, acest popor în renaștere. Prin această intervenție franceză, principatele moldo-române au devenit România. Duhul revoluționar francez a inspirat și felul de ocărnuire al noului stat, care în vremea aceea (1866), era cel mai înaintat nu numai în Europa orientală, europeană, ci chiar și în Europa centrală. România a cerut dela Franța dreptul privat, iar dela Belgia franceză constituția politică.

Renașterea e de acum îndeplinită. Poporul român n'are să și mai facă, decât noaptea de 4 August, reforma agrară, care va da țărănilor neatârănarea socială indispensabilă ori cărei societăți într'adevăr civilizate. Poate aștepta liniștit, ca vremea și bogăția pământului său, să-i aducă sporirea sigură a populației, a instrucției, a belșugului, a economiei, a întreprinderilor industriale.

Vremea lucrează chiar și pentru frații români, rămași sub stăpânirea năzuroasă și revoitoare a birocraților ruși, a boierilor unguri, sau a sergenților austriaci. Căci civilizația largeste publicitatea, iar publicitatea face mai neputincioasă apăsarea. Și înainte de toate, ocărnuirile, fie aristocratice, fie democratice, sunt împinse de evoluția generală a lumii civilizate, spre un regim din ce în ce mai democratic și liberal, al cărui sfârșit e federalismul sau autonomia, cu urmarea sa inevitabilă: constituirea în grupe politice după naționalitate.

Pace nedreaptă sau războiu drept? (Din o conferință ținută la Sorbona, de fostul președinte al Statelor-Unite, Roosevelt): „Pe de altă parte, omul de bine trebuie să fie brav și energic, în stare — adică să lupte, și să-și servească țara ca soldat când i-o va cere. Sunt filozofi cu bune intenții, cari declamă nedreptatea războiului. Ei au dreptate, cu o singură condiție: să recunoască războiului numai nedreptatea lui. Căci războiul e în adevăr un lucru grozav și-un războiu nedrept e o crimă în contra umanității. Dar e o crimă fiindcă e nedrept și nu fiindcă e războiu. Trebuie să fim totdeauna de partea dreptului, de-ar ieși pace, de-ar ieși războiu. Nu e de ajuns să întrebăm: e pace, ori nu e? Alta e întrebarea: e pace nedreaptă ori un războiu drept?

Putem rămâne mai departe sub riscul tirăniei?

Un neam sănătos răspunde totdeauna: „Da, ori ce s'ar întâmpla”. Face onoare unui popor să se ferească de război, ca și unui individ, să înlăture cearta; dar nici un individ și nici un popor ce se respectă nu va primi pentru pace nedreptatea...

De oși mai mare importanță decât puterea de muncă, de-o și mai mare importanță decât puterea de luptă, când trebuie, este în sfârșit ca un popor să nu creadă vre-odată că e vre-un bine mai mare decât acela, de a-și lăsa pământul său la moștenitori din sângele său. Asta era binecuvântarea din urmă, în timpurile biblice și așa a rămas până azi.

Cel mai rău din toate flagellele e flagelul sterilității — și cele mai rele dintre pedepse pe sterilitatea voită trebuie să cadă. Cea mai de seamă necesitate, într'o civilizație, e ca bărbat și femeie să fie tată și mamă de copii sănătoși, ca rassa să crească, nu să descrească. Și, când nu e așa, când fără voia ei, o nație descrește, e o nenorocire. Când însă ea descrește din calcul și voia ei, atunci nu mai e o nenorocire, ci una din acele crime de ticăloșie, de egoism, de abdicare în fața greutăților, a ostentelilor și expunerilor, crime pe care, cu vremea, natura le pedepsește mai rău ca pe ori care alta. Și dacă noi, membri ai democrației mai largi, (cele două republici, franceză și americană), nații libere, cari ne mângulim cu emanciparea de sub eroare și de sub tiranie, dacă noi chemăm pe capul nostru blestemul sterilității de voie, atunci nu e mai goală risipă de vorbe decât mândria cu gloriile viitoare și încântarea de cele împlinite. Nu e îmbogățire de viață, ori subțiere de gusturi, nici progres material, ori imbecila strângere de averi, nici fermecătoare desvoltări în arte și litere, care să rasplătească pierderea virtuților dela temelie: forța de perpetuare a rasei...

Cred că am asentimentul Dv. al tuturor cari mă ascultați, dacă adaog, că o mult mai mare importanță au încă însușirile generale și virtuțile de toate zilele.

Aceste însușiri generale și de toate zilele cuprind voința și puterea de-a munci, de-a lupta dacă trebuie, pe lângă aceea de a avea copii mulți și sănătoși. Pentru omul de mijloc, nevoia de a munci e așa de evidentă că nu mai trebuie insistat. Sunt mulți oameni, în toate țările, născuți în așa împrejurări încât ar putea duce o

Se scutură și se ridică din pat cercând să-și readune puterile paralizate.

— Ce nebunie! își zise frecându-și fruntea. Și se gândi la scandalul deslănțuit în lume, cu fuga fetei.

Părinții, disperați, vor veni să-i ceară socoteala... Superiorii îl vor ținea iarăș de rău...

Trebuia să iasă în oraș, la club, între prieteni, să-l vadă toți să nu fie acuzat de răpire.

Și se duse în diferite localuri de noapte, potolindu-și enervarea cu bere și o monștră partidă de pocker, care ținu încins până la ziuă.

VI.

În vremea asta călugărițele dela Notre-Dames-du-Sion primiră cu bucurie revenirea Martei în mijlocul lor.

Superioara crezu întâi că era datoare să avizeze părinții fetei; dar la un consiliu cu însuși prelatul catolic se hotărî: că nu era nevoie. Copila era destul de mare ca să fie răspunzătoare de cecece voia să facă: peste un an era majoră, stăpână pe o avere însemnată, care intra deodată cu dânsa în ordinul lor.

— Așa-i, cedă în cele din urmă sfânta femeie, noi nu întrebăm niciodată: de unde și pentru ce? Nu cercetăm abisurile din cari s'au smuls sufletele cari vin să ne ceară curățenia și înălțarea lor. Le primim și le dăm harul nostru pe vecie.

Marta își simți inima strânsă pe o clipă, când din largul la care se obicnuise acasă, se văzu iarăș între zăbrelele severei clădiri. Dar numai pe o clipă.

Icoana părinților îndârjiți, cari se opuseseră amândoi cu toată energia contra alegerii ei, o înăsprea în hotărîrea luată. Nemișcată, neînduplecată, va sta un an.

Până va veni el să o ia. Numai cu el va pleca din această mănăstire. În zadar a venit mama, cernită și plânsă, ea nu voia să se arate. Ascunsă după grațiile sălii de vizite răspundea, vorbe aspre și grele, de cari s'a înfiorat și s'a frânt inima urzitoarei zilelor ei.

Peste un an gătită în rochia ei albă de mireasă cu vălul până în pământ, cu cununa de lămâiță peste bucelele negre, Marta își aștepta mirele.

Unde putea să întârzie?... Nu și-au scris, nu s'au văzut niciodată în anul acesta dar — putea el să și calce jurământul?...

Nu, desigur nu. A întârziat numai, cine știe ce obstacole s'au pus în calea lui?...

Va veni, va trebui să vină...

Avea ea o prietenă, în București, care-i da din când în când în vorbe învăluite vesti despre el. Și vestea din urmă a fost că vine, vine. Era chiar aci în Galați. Cum să nu vină când afară din aceste ziduri, cari îi deveniseră deodată grozave, îi aștepta pe amândoi fericirea?

Marta își mai scoase odată de sub căpătâi oglindita, în care găsise de atâtea ori răspuns și îmbărbătare la îndoielile ei...

Fața ei albă era tot așa de frumoasă... doar ochii îi străluceau ca de un foc pustiitor...

Dar deodată, isbită de pământ oglinda se fărîmă în bucăți...

La capela mănăstirii se porniseră clopotele de chemare... Marta se cutremură din tot corpul ei fraged, când în chiliuță apărură două călugărițe bătrâne, ca s'o conducă la investire.

Se smulse din brațele lor, rupându-și vălul, strivind cu picioarele florile de lămâiță... Apoi se aruncă pe patul ei de fecioară, în hohot de plâns sălbatic.

Călugărițele au îndurat cu răbdare injuriile și loviturile ei. Cu vorbe blânde au mângâiat-o, au potolit-o. I-au adus altă rochie, lămâiță și vălul alb de mireasă și au condus-o la altar, unde nerăbdători o așteptau cu o pompă deosebită superioarele, arhieriei, să-i ia jurământul, care nu se mai putea călca.

Nu departe de scena asta, într'un local de noapte al Galaților, locotenentul Teodorescu, galben ca ceara, stătea la o masă, cu un vechiu prieten, la o halbă de bere.

La început, neliniștit se uita în tot momentul la ceasornic, mai ceru „încă una” și „încă o țigară”. Apoi cuprins de toropeală se simți ca pironit pe scaun... O apă mare și turbure peste care nu putea să treacă, venea par'că să-l ineece...

Făcu o șfortare, ca și omul care vrea, cu ori ce chip, să salveze, să fie salvat... Se ridică de pe scaun, un pas, doi — dar picioarele nu-l purtau, — recăzu aproape gemând: Nu pot... nu pot eu...

Nu sunt făcut să port cătușe, și pace!...

viața mai ușoară. Chiar aceia au un rol folositor, dacă arată prin exemplul lor că viața ușoară nu înseamnă trândăvie, căci o parte din muncă nu se face de aceia care primesc retribuții.

Însă omul cu stare mijlocie trebuie să-și câștige existența singur... El trebuie crescut în vederea aceasta și anume așa crescut ca să înțeleagă că făcând altfel e un om de nimic, că nimeni nu-l invidiază în trândăvia lui, ori care vârf al scării sociale l'ar ocupa, că într'adevar e obiectul râsului și al disprețului...

Scandalul din Deva.

— Beszéltem az „oroszokkal”. —

Primum astăzi corespondența anunțată ieri, asupra detaiurilor:

Deva, 9 Iulie 1914.

Ar trebui, să avem un Shakespeare al nostru, pentru a putea pune pe hârtie revolta justă asupra cazului întâmplat acum în 7 Iulie, aici în Deva. Știam noi de mult, că în țara asta a destrăbălării, unde moralul public și respectul pentru sanctitatea libertății individuale și a locuinții s'a stins, justiția încă e una din armele de a susține puterea de stat, mai ales în contra naționalităților.

Știam noi intelectualii din Deva, că de o vreme încoace fruntașii români de aici stau sub pază secretă polițială. Scrumăturile scârboase ale satrapilor continuau de mult, întru a afla ceva compromițător, pentru Românii de aici, asupra integrității țării acesteia, pe care am „tradat-o” noi valahii de atâtea ori, încât te miri, că a rămas o bucatică netrădată. Ieri apoi a izbucnit mârșavul spionaj în toată golă-tatea și murdăria lui.

Iată cazul revoltător în așa grad, că îți roșește obrazul de rușine de a te ști și declara de cetățeanul acestei țări. Cei atinși de josiția satrapilor sunt valoroșii noștri bărbați domnii **Francisc Hossu-Longin și Dr. Alexandru L. Hossu** advocați aici în Deva.

Vă spun antecedentele, ca să înțelegi apoi destrăbălarea fără frâu a organelor părtașe actului de violență.

În 26 Iunie a. c. s'a prezentat, la d. Dr. Alexandru L. Hossu, **Petre Craioveanu**, căpitan în rezervă în armata română, locuitor în Târgu-Jiu și pentru a-și dovedi identitatea persoanei sale și-a prezentat portretul în haină de militar, spunând, că are o afacere și dorește să angajeze pe d. Dr. Hossu ca avocat. Tatăl dsale, anume, a vândut o moșie oarecare unui om cu numele Ioan Migea din Stănești. La încheierea contractului de vânzare numitul Migea a comis abuz criminal, pentru care faptă a fost și denunțat la forul competent din România și auzind, că acuzatul a fost deținut și chiar pedepsit la tribunalul din Deva, a cerut intervenția dlui Dr. Hossu, avocat, ca să-i esopereze o copie autentică a sentinței de condamnare. D. Dr. Hossu numai decât a intervenit la procurorul din Deva, unde a și aflat că, de fapt Migea Ioan Breida în anul trecut a fost deținut și pedepsit cu închisoare, pentru încercarea de a lîfera femeii prostituate. Sentința aceasta are Nr. 10990/1913 hftö. S'a constatat astfel, că oșânditul Ioan Migea, este identic cu cel căutat de d. Craioveanu, astfel d. Dr. Hossu numai decât a înaintat o petiție procuraturii din loc, cerând pentru d. Craioveanu o copie autentică de pe sentința din chestie, pentru a uza de ea în procesul criminal, în curgere la tribunalul criminal din România. Cererea asta o iscălise d. căpitan Craioveanu și o signase d. Dr. Al. L. Hossu ca avocat și astfel a fost și înregistrată la parchetul din Deva.

Observ, că d. Craioveanu nici decât nu și-a tănuț prezența în Deva, ci făcuse mai multe plimbări, astfel și pe cetatea frumoasă a Devei (veche, în ruină) și prin oraș.

Nime nu s'a gândit, că de aci să răsără un motiv al bașibozuciei dela 7 Iulie, căci dacă s'a făcut chiar denunț asupra petrecerii în Deva a dlui căpitan Craioveanu, mai ales procurorul a știut și trebuia să știe din propriul arhiv, în ce scop umblase d. Craioveanu pe la d. Dr. Alexandru L. Hossu. Cu toate acestea, atât d.

Craioveanu cât și d. Dr. Hossu au fost bănuți de spionaj.

Alt caz a fost cel al dlui **Francisc Hossu-Longin**. În 5 ori în 6 Iulie d. Dr. Alexandru L. Hossu a primit o depeșă dela fratele dsale d. Francisc Hossu-Longin dată la poșta în Budapesta, în care îl avizează, că a primit însemnarea despre starea sanitară a fiului său, Sandi, și că a avut conștări cu medicii, cari îl curaseră în un sanator din Budapesta, având medicii, cele mai frumoase nădejdi. D. Francisc Hossu a dat depeșă inadins cu text unguresc, pentru că sunt îndeajuns cunoscute revoltătoarele mostruoșități și schimonosiri, ce se fac textelor românești, în depeșe. Textul unguresc era: „Jegyzékét megkaptam, orvosokkal beszéltem s azok a legjobb reményvel biztatnak. többet levélben”. Cu voia, sau din greșală, nu se știe încă, oficianțul dela telegrafie din Pesta ori cel ce a transcris depeșă aici în Deva, în loc de „orvosokkal” a scris „oroszokkal”. Și acum vă puteți închipui voluptatea grețoasă a păzitorilor justiției, cari asemenea hienelor ajunse la pradă se simțeau gădiliți de bucurie în sufletele lor diabolice, că acum au prins un pește mare... va să zică plată urcată... înaintare... carieră.

Altă zi dimineața d. Dr. Hossu a trimis pe candidatului său la oficiul telegrafic din loc, să-i facă atenți la comunicarea telegramelor, căci ușor se pot ivi neînțelegeri și neplăceri. Lupus în fabula. Chiar în momentul când se întorcea candidatului dela poșta, o ceată de jandarmi și de poliști, conduși de un locotenent dela honvezli, toți în plină armatură și cu insigniide slujbă, sosiră la poarta dlui Dr. A. L. Hossu. Ceata se împărți în două: jumătate, în frunte cu locotenentul a intrat în curtea dlui A. Hossu, iar cealaltă s'a postat înaintea porții dlui Francisc Hossu-Longin. În scurtă vreme s'a făcut o mare vâlmășeală dela un colț al străzii până la celalalt, căci dnii Hossu, cunoscuți și respectați și de străinii din loc, nimeni nu își putea da seamă, ce păcat teribil vor fi comis acești fruntași români. A început apoi perchiiziția care a durat dela 10 ore dimineața până la 3 ore după amiază. Locotenentul, jenat poate și el de slujba uricioasă, ce avea să săvârșească, a declarat dela început, că el e prezent în calitate de expert, încolo perchiiziția a încredințat-o sergentului-major de jandarmi. Perchiiziția a fost îndeplinită cu o bruschetă jignitoare, căci sau atins de cele mai intime scripte familiare și secrete oficiale de cancelarie, plus ilevalitatea modului cum au chinuit pe domnul Alexandru L. Hossu cu fel și fel de întrebări și de cereri de delusări peste cadrul perchiiziției și peste competența celor ce o executau. Nimic nu lămurește mai perfect felul sălbatec al acestei perchiiziții, decât lista obiectelor cuprinse la d. Dr. A. L. Hossu. Alături lista aceasta, din care vă puteți convinge, că i s'au luat dlui Dr. A. Hossu cele mai inocente scrisori și cărți, ba nu i-a fost lăsat nici chiar carnetul cu speșele casei.

Lista.

- 1 ex. broșură „Călăuza Gorjului?”.
- 1 volum „Oameni cari au fost” (Iorga).
- 3 depeșe no.: 88/583, 17/583, 45/583, (primite dela d. Francisc Hossu din Abbazia și Budapesta).
- 2 scrisori dela căpitanul Craioveanu, cu iscălitura acestuia.
- 1 notițe cu privire la Ioan Mija.
- 1 scrisoare cu plic, către căpitanul Craioveanu, cu datul de 3/VII.
- 1 însemnări despre speșele zilnice.
- 1 fotografie despre biserica gr. or. din Certeșea-de-sus.
- 1 acte de cancelarie despre afacerea Craioveanu.
- 1 carte de vizită dela profesorul Grigore Casanescu.
- 1 carte postală cu fotografia trupei de fotbal.

În vremea aceasta peste drum, se făcea perchiiziția în casa dlui **Francisc Hossu-Longin**, în absența acestuia, petrecând dânsul la socrul dsale d. Gheorghe Pop de Băsești. Aici încă s'a comis o serie de ilegalități în cursul perchiiziției, ba pe Lupu, nepotul dlui Francisc Hossu, l'au luat sub sechestru interzicându-i aspru, de a putea trece strada dela casa părintească, așa că a trebuit să i se trimită prânzul dincolo, în locul

unde l'a ajuns năpasta. Aici s'au sechestrat două bilete de tramvai din București de pe vremea expoziției din 1906!! apoi un carnet de avocat, aflat la loc foarte deschis, pe masa din cancelarie. Toate acestea după o examinare îndrăzneată a paturilor, mobilelor, dosul icoanelor și ale tuturor unghetelor de prin odăi, cancelarie, culină și pod. În locul din urmă s'au ales jandarmii cu prada cea mai grasă, aruncându-se hâmiși asupra prunelor uscate... netrecute firește în registru, ci cufundate în stomacurile lor corăitoare. E de remarcă, că asta a fost a treia perchiiziție la d. Francisc Hossu-Longin, tot așa de compromițătoare și ridicolă ca și cele de mai înainte! (făcute pentru a descoperi „complot” cu tenorul Rădulescu, după cât știm noi. N. Red.) Bruschetă și brutalitate a acestor perchiiziții se potentează nespun prin faptul, că nu numai s'a necinsit și încăleat sfânta zi de sărbătoare din 7 Iulie, dar și prin barbarismul, că era binecunoscut înaintea tuturor organelor dela justiție, că d. Dr. Alexandru L. Hossu e om suferind, care mai avea în casă și pe fiul său, de curând adus din sanatoriu din Budapesta. Adăugați la toate acestea, că valva ce s'a făcut este, pentru un avocat, nespun de gingașă pentru motivul că prea ușor poate avea ca urmare discreditarea reputației de avocat ceea ce va rezulta daune morale și chiar daune materiale. Ne-am mirat mult de răbdarea filosofică a dlui Dr. A. L. Hossu, cu care a suportat această perchiiziție. D. Dr. A. L. Hossu a fost la înălțimea românismului său, când în cursul perchiiziției după fel de fel de întrebări și de observații șicanatoare le-a adus aminte slujbașilor ideii, că sunt într'o cancelarie românească, să nu se mire deci că aci se vorbește și se lucră românește, iar la sfârșitul perchiiziției făcu un admirabil gest. Pofit fiind de perchiizitor a subscris reversalul obiectelor sechestrare în locul destinat subscriserii acuzatului, i-a declarat acestuia cu tărie, că dsa nu este acuzat, ci din contra, dsa e partida vătămată, deci în calitatea aceasta subscriserie. Așa a și făcut.

Ce să zicem de revolta noastră, când s'a revoltat însuși fișpanul, care, venind dela gară cu soția sa, n'a putut să-și dea seamă de pricina tumultului, prin care nu putea străbate cu trăsura, în curând însă a aflat cece se petrece și astfel a văzut cu ochii, urta degenerare a simțului de dreptate și soarta la care sunt expuși fruntașii Românilor. Avea-va oare domnul fișpan tăria sufletească, ca el, în calitate de exponent al guvernului, să denunțe cazul stăpânilor săi, întrevinind la miniștri pentru o retorziune exemplară față de toți aceia, cari au săvârșit și cei cari au fost autorii actului, trecut peste marginile legii? Dacă va face aceasta, atunci revolta lui va fi sinceră și atunci va dovedi, că nu se identifică cu urzitorii și făptuitorii actului, păstrat de altfel în amintirea noastră ca istoric, pentru generațiile noastre din viitor și pentru toată lumea cultă.

În evul mediu, sanctitatea locuinții era atât de respectată, încât chiar și făptuitorii de rele, luați la goană, refugiați în curtea deaproapei, își aflau scăpare, azil. Iar în evul mediu domnea puterea pumnului, pe când azi Ungaria pretinde a fi stat constituțional și totuși azi se întâmplă față cu noi, cece nu s'a întâmplat nici în vremile întunecate ale trecutului.

Aflăm de altfel că dl Dr. Francisc Hossu-Longin și dl Dr. Alexandru L. Hossu vor uza de toate remediile întru căutarea retorziunii față cu toți aceia, cari sunt părtașii bașibozuciei dela 7 Iulie, ca să știm în sfârșit, dacă mai putem crede că este pentru noi o fărîmă de libertate individuală, de siguranță personală și de respectarea locuințelor noastre românești!

P. N.

ANUNȚURI

SE PRIMESC CU PREȚURI
MODERATE LA ADMINISTRA-
— TIA ACESTUI ZIAR. —

TELEFON: 750.

Consecințele atentatului dela Sarajevo.

Contele Berchtold a fost în audiență la M. Sa în Ischl, ca să-i raporteze asupra conferinței de miniștri ținută zilele trecute în chestia atentatului. Ca o urmare a acestei audiențe se dă ca sigur că consulul monarhiei la Belgrad a și primit instrucții de acasă ca să facă un demers la guvernul sârb conform îndrumărilor. Acest demers — ori cât ar fi de răboinic tonul presei — se știe pozitiv că va avea caracter pacific, căci așa dorește M. Sa monarhul. Guvernului sârbesc i se cere prin urmare să facă anchetă, să aresteze și să pedepsească pe cei amestecați în complot, întrucât se va dovedi că atentatul e organizat în Belgrad și urzitorii ar fi demascați. Cu prevenirea sa Sârbia contribuie mult la pacificarea spiritelor surescitate. Deși tratativele diplomatice vor ținea mai multă vreme, sperăm că chestia se va aplată pe cale pașnică, căci așa o doresc și celelalte puteri europene, cari fiecare au intervenit în parte prin reprezentanții lor.

Contele Tisza despre atentat,

Ministrul președinte contele Tisza, în pauza sedinței de ieri după amiază a camerei, a făcut deputaților guvernamentali pe culoare, mai multe declarații în chestia atentatului.

Contele Iuliu Andrassy — a spus primul ministru — în interpeleția sa de ieri spunea că după primul atentat trebuiau curățite străzile de populație, ceea ce ar fi fost foarte greu. Defunctul arhiduece a fost primit cu devotament de populație și devotamentul, bucuria au crescut după primul atentat nereușit, ceea ce e foarte explicabil. Când eram student în Germania am fost martor ocular la un atentat nereușit. Poporul loial și credincios a făcut atunci sgomotoase manifestații de simpatie și ce impresie penibilă s'ar fi produs dacă eventual nu ar fi fost lăsat. Prin urmare cum era să meargă moștenitorul nostru pe străzile pustii, când venise să primească devotamentul populației. Acum bineînțeles se poate spune ușor, că mai bine mergea pe străzile pustii, decât să cadă jertfă celui de al doilea atentat mizerabil. Dar atunci nu se știa că se vor comite mai multe atentate.

— De altcum defunctul arhiduece a fost de un caracter foarte energic, hotărât, ambițios, care nu s'a lăsat influențat de alții. (A constat-o personal, se vede, și contele Tisza. — N. Red.) După primul atentat, de sigur, cu atât mai vărtos a ținut să-și continue calea. Era doar reprezentantul celei mai înalte dignități militare și în calitate de soldat a vizitat Bosnia. Nici nu putea nimeni să-l contrazică ori convertească. Mai știu că defunctul moștenitor de tron nici nu-și bătea mult capul cu măsurile de siguranță. De câte ori nu s'a întâmplat că și-a schimbat programul de călătorie tocmai în momentul ultim, alegându-și un alt drum pe care nu s'au luat măsurile de siguranță. — Ce privește consecințele politice ale acestui eveniment tragic, cum am spus și ieri, trebuie să fim cu cea mai mare băgare de seamă la judecarea lucrurilor. Impresii, sentimente nu pot sta la baza politicii; trebuie să ne ferim de reacții și iluzii și să ne urmăm politica cu mai multă precauție. (Abia acum au de gând să se deștepte! — N. Red.) — Aud mult întrebându-se că oare au fost avizate de cu vreme autoritățile competente despre călătoria moștenitorului de tron? Fapt e că toți factorii competenți au fost avizați numai cu două zile înainte de plecare, afară de ministrul de finanțe. (După acest minister duce dorul primului ministru al nostru!)

După aceste declarații solemne contele Tisza fără nici o conexiune logică trece la alte chestiuni... umoristice, răsând de scandalul și năcazul opoziției și laudându-și în special legea nouă asupra dării de spirt, despre care a spus: — Atât de fain e acest nou proiect de lege chiar și din punctul lor (al opoziției) de vedere, încât acum în ciuda opoziției ar trebui să-l luăm dela ordinea zilei.

Astfel primul ministru ungar își încheie declarațiile neoficiale asupra defunctului moștenitor de tron...

Doliul nostru.

Primum următorul aviz:

Facem cunoscut stim, membri și on. public, că „Reuniunea Femeilor Române Sălăgiene”, ținerea adunării sale generale ordinare, convocată pe ziua de 12 Iulie st. n. (ziua de sf. Petru și Pavel) a. c. în Șimleu — din cauza doliului general pentru moartea tragică a moștenitorului de tron și a soției sale — o amână.

Terminul nou al adunării generale îl vom anunța în ziare.

Șimleu, 5 Iulie st. n. 1914.

Văd. Emilia Pap născ. Mărcuș
presidentă.

Vasile Câmpan
secretar.

De asemenea ni se telegrafiază că petrecerea cu joc anunțată pe 12 Iulie n. în Beclean, în urma doliului general se amână.

Ce scriu alții.

„Telegraful Român”.

Noi, arhierii, mai de multe ori am recomandat intelectualilor și fruntașilor noștri a cerceta mai regulat sf. biserică și a se împărtăși cu darurile ei, totuși puțini ne-au ascultat. Dacă însă ar face-o aceasta femeile, și dacă o vor cere aceasta soluțiile dela soții lor, atunci desigur vor fi ascultate, mai ales dacă le vor spune, că prin mai regulata cercetare a bisericii premerg cu bun exemplu și fiilor lor, cari crescându-se în duh bisericesc, vor deveni bărbați vrednici, folositori bisericii, neamului și patriei, vor păstra cu pietate numele cel bun al familiei și nu vor risipi cu ușurință moștenirea părintească, cum face aceasta fiii cei rău crescuți. Iată, iubitorilor, că și în asemenea cazuri influința femeilor este mai mare chiar și decât a arhierilor. — Va fi bine și în această privință să luăm exemplu dela ceilalți compatrioți, cari începând dela cea mai înaltă aristocrație, până și la Ovrei, pun cel mai mare pond și pe cercetarea bisericii, și pe creșterea religioasă a fiilor lor, care apoi îi și ajută la înaintare pe toate terenele, cum și la susținerea nimbului familiei și la păstrarea moștenirii părintești, până în cele mai departate generațiuni... (Din cuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Ioan, la congresul U. F. R.)

„Drapelul”.

Dinasticismul nostru și ținerea noastră la Monarhie, pe care o considerăm nu numai de o necesitate politică europeană, ci și de o garanță a existenței noastre naționale, nu sunt numai produsul tradiției seculare, ci și rezultatul convingerilor noastre politice adânc înrădăcinate.

Adastăm cu siguranță o schimbare de curs, dar nu de dragul nostru, ci în bineînțelesul interes al ambelor părți ale Monarhiei, cum suntem convinși, că încercările neisbutite ale contelui Tisza de a ajunge la o pace națională, trebuie să se repețească, iarăș nu de dragul ochilor noștri, ci în bine înțelesul interes al Maghiarilor. E doar evident, că dacă se vor convinge, că nu ne pot maghiariza — și despre aceasta trebuie să se convingă — trebuie să caute posibilitatea unei conviețuirii pașnice pe temelii principului „suum cuique”, în bine înțelesul interes propriu și al Monarhiei întregi, la care sunt Maghiarii tot așa de avizați ca și noi.

Dacă n'a isbutit acum contele Tisza, nu zace cauza numai în doctrinarismul lui politic antiquat, ci și în împrejurările particulare, în cari s'au inițiat aceste tratative. Doar o pace națională în Ungaria nu este permisă a se prezenta ca o pierdere a Maghiarilor, ci ca un câștig al Maghiarilor. Și tot așa e și cu noi. Nici noi nu putem încheia o pace pe temelii abdicției, ci numai pe baza sigură a libertății noastre naționale în Ungaria.

„România viitoare”.

(Despre „Arhangeli” lui Ion Agârbiceanu.)

...Mai puternică însă — mai rară și mai prețioasă prin urmare — decât imaginația plastică și dinamică ce se revărsă în descriere, este la autorul nostru imaginația stărilor sufletești; — și cu deosebire — ceea ce este și mai mult — a felurimei nenumărate a tipurilor omenesti. Descrierea fisionomiei lor, însemnată totdeauna prin câteva amănunte caracteristice, face o legătură strânsă și o trecere firească dela fizicul omenesc la sufletele omenesti. Analizele psihologice sunt fine, sunt adânci, sunt bogate și ele reconstituiesc, în sinteza creatoare a stilului, ființa întreagă. Dacă obser-

vația este de sigur punctul lor de plecare, și de sprinț, și dacă intuiția dă scriitorului puterea de pătrundere lăuntrică, numai imaginația — o imaginație rară — îi poate da atâta fecunditate. Și nici logica, cu mijloacele ei de construcție și cu ipotezele ce le înlesnește nu-i cu totul străină de creațiunea unor oameni atât de întregi și „solizi” cum sunt toți ai lui Agârbiceanu din „Arhangeli”. Printr'insa romancierul nostru împărtășește metoda de analiză a lui Bourget. Sunt pagini cari au puterea de sugestiune a lui Hervieu: inebunirea lui Iosif Rodean invie pe a baronului din „Armature”.

Asemănările și apropierea aceste nu vor să arate legături, înrăuriri sau imitații; ci numai să accentueze valori pentru un public care cunoaște și prețuiește mai mult literaturile străine decât pe cea națională.

„Foaia Orăviții”.

Deputatul cercului nostru (???? „Românul”) Il. (?) Sa dl Dr. I. Siegescu petrece săptămâna aceasta împreună cu familia în Oravița și Secaș.

INFORMAȚIUNI.

Tricolorul dela Blaj.

Onorată Redacție,

Noi, cei trei studenți trecuți în România, cetind știrile neexacte de prin ziarele ungurești, în chestia tricolorului arborat pe turnul catedralei din Blaj, vă rugăm să dați loc în coloanele ziarului d-voastră următoarelor deslușiri, spre clarificarea acestei chestii. Cu multă mirare vedem, că tendința ungarilor e să ridice fapta noastră nevinovată la crima grozavă de înaltă trădare de patrie și de dinastie necredință față de tron, deși noi ne-am manifestat numai sentimentele noastre de bucurie și dragoste frățească față de neamul nostru. Noi în această manifestare de dragoste frățească nu vedem nici o crimă, deoarece tricolorul arborat nu a fost steagul unui stat străin, ci au fost colorile noastre naționale, moștenite din moși strămoși, ca o parte constitutivă a portului nostru național și pe cari le vom purta și de aici înainte. Dacă Ungurilor de aici le este iertat să poarte steagul lor pe străzi, de ce să nu ne fie permis atât mai vărtos și nouă, cari nu suntem străini, ci vechi cetățeni ai patriei noastre??

Gălăgia presei ungurești de altfel se explică, tendința ei fiind să amestece și pe profesori în această chestie, ca apoi să poată strica școlălele din Blaj.

În privirea acestei tendințe nedrepte ridicăm cel mai hotărât protest, întru cât nici un profesor n'a avut cunoștință despre planul nostru.

Noi am urzit planurile, noi le-am înfăptuit, prin urmare noi suntem responsabili, nime altul.

Trecerea noastră în România își are rostul ei. Ce să fi făcut în Ungaria, când toate școlălele de acolo erau pentru noi închise? — Să nu creadă heghemonii noștri că am venit în România de teama pedepsei, ce ne așteaptă. Întru cât numai va fi posibil, ne vom întoarce, pentru a ne împlini pedeapsa, ce ne-o vor dicta.

E interesant amănuntul cel-dau ziarele ungurești, anume, că drumul din Predeal până în București l-am făcut în birje... Se vede, că faimosii gazetari din Budapesta, nu au nici atâtea cunoștințe geografice încât să știe că între Predeal și București este linie ferată și apoi trenurile din România sunt cu mult mai europene, decât să fim nevoiți a merge în birje.

— Se mai scrie și aceea, că noi am fost la redacția ziarului „Dîmîneața”, pentruca să intervină (?) să fim primiți în școala militară. Aceasta iarăș e o minciună. Adevărul e, că ne-am prezentat la redacție, cerând să rectifice o notiță falsă, publicată după un ziar ungurese.

De încheiere declarăm că — nevăzând nici cea mai mică transgresiune în fapta noastră — nu regretăm ce am făcut, ci vom lucra și de aici înainte, în cadrele permise de mintea sănătoasă, după cum ne îndrumă sentimentele noastre de iubire față de neam.

Aprecieria faptei noastre nu o așteptăm dela cei preocupati de interese personale, ci dela aceia, înaintea cărora nimic nu este mai sfânt, decât iubirea nefățărită de neam.

București, 11 Iulie n. 1914.

Cu deosebită stimă: Vasile Fodor, Ovidiu I. Vodă, Ioan Pasere.

Arad, 10 Iulie 1914.

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță: vreme călduroasă, în unele locuri ploi cu furtuni.

Prognostic telegrafic: Cald, în unele locuri ploi, furtuni.

Temperatura la amiazi a fost 24.5 C.

Procese cu nemiluita. Se pare că d. procuror dela Oradea-mare n'are altceva de lucru decât să îngrămădească clae pe grămadă procesele împotriva ziarelor „Românul” și „Poporul Român”.

Ieri, Joi, un ofițer de poliție însoțit de doi detectivi s'a prezentat la redacția ziarului „Românul” făcând — la ordinul procurorului o severă perchiiziție domiciliară pentru găsierea manuscrisului unui articol apărut în nrul dela 29 Aprilie n. 1914 (nr. 83) al acestui ziar sub titlul „Sfârșitu-s'au!”, înscriminat pentru „agitație” și „preamărirea crimei” Moftinenilor.

Ofițerul de poliție negăsind manuscrisul a dres dlui coleg Constantin Savu, redactor responsabil, obicinuitul proces verbal; apoi aceeaș comisie de anchetă s'a perindat și la redacția „Poporului Român”, făcând și aci o altă perchiiziție pentru găsierea manuscriselor a două articole apărute în nrul dela 1 Mai 1914 (nrul 16) al acestui ziar sub titlul „Sfârșitus'au” și „Răstignitu-i-au pe martirii credinței românești din Sătmar!”, ambele articole înscrimate pentru „agitație” și „preamărirea crimei”.

Negăsind nici aici manuscrisele articolelor înscrimate, ofițerul de poliție a dres dlui coleg Constantin Savu, redactorul resp. al ziarului, obicinuitul proces verbal, apoi s'a depărțat punându-i în perspectivă dlui coleg C. Savu încă două respective trei noi procese de agitație...

Cursurile de vară dela Vălenii-de-Munte din acest an vor începe la 1 Iulie v. Ele vor trata despre progresele făcute în ultimul an în toate domeniile științei aplicate la Români (istorie, istorie literară, geografie, geologie, etnografie, etc.)

Intre dd. profesori înscriși pentru a ținea lecții la aceste cursuri de vară este și d. profesor Al. Dimitrescu Aldem. Dsa va vorbi despre Probleme de geografie contemporană, cari se vor continua în opt lecții, precum urmează:

- I. Mișcări tectonice și forme de teren.
- II. Structură și stadiu.
- III. Metoda și mijloacele.
- IV. Nomenclatura și desemnul.
- V. Aplicații practice de o jumătate zi de plimbare în jurul Vălenilor.

Al doilea ciclu: geografia economică.
VI. Geografia umană și etnografia.
VII. Geografia și strategia comercială.
VIII. Aplicații practice asupra României.
Inscrierile se fac de acum la redacția foii Neamul Românesc (Vălenii-de-Munte, Prahova) Pentru a se putea opri gazde și a se da informații.

Comemorarea poetului Eminescu în București. Aniversarea de 25 de ani dela moartea poetului Eminescu va fi comemorată de societatea scriitorilor români cu prilejul serbărilor ce le dă în grădina Cișmigiu din București, în zilele de 4, 5 și 6 Iulie v.

Tot ce are țara mai cult va lua parte la aceste serbări comemorative, menite să reînvie în deplina ei strălucire figura uriașă a celui mai mare scriitor român, cântărețul duios al dragostei, poetul suferințelor și deopotrivă al speranțelor noastre.

Vor veni să sărbătorească pe Eminescu Români din toate unghiurile regatului cât și din țările învecinate și cu toții vor sărbători pe poetul neamului nostru, care cu toate că mort acum 25 de ani e mai viu în sufletul nostru și mai tânăr decât ori și când. — S. S. R.

Alegerea comitetului central al „Ligei Culturale”. Nu se comunică din București: În sedința comitetului central al Ligei Culturale dela 22 Iunie v. a. c., membrii aleși în congresul dela 15 Iunie v. a. c. s'au constituit în modul următor: președinte: d. V. Arion, profesor universitar; vicepreședinti: P. C. Sa arhimandritul Iuliu Scriban și d. V. Pârvan, profesor universitar și membru al Academiei Române; secretar general: d. Gh. Bogdan-Duică, profesor; casier central: d. D. D. Iacu, inginer; membrii: d. Nicolae Iorga, profesor universitar, membru al Academiei Române; St. Lambru, C. M. Mironescu, directorul școlii de poduri și șosele și Gh. Popa Liseanu, profesor; cenzori: Dr. St. Bogdan, inginer, P. Lucaci și Gh. Ranetti.

Serbarea jubileului de 25 de ani de preoție a dlui protopresbiter Traian Oprea din Vârșet se vor ține după următorul program:

Încă înainte de serbarea zilei jubilară — în semn de aducere aminte — atât preoții cât și învățătorii tractului Vârșet se vor fotografia în două tablouri mari separate, în frunte cu protopresbiterul jubilar.

Joi în 17 (30) Iulie a. c., când se împlinesc 25 de ani, de când d. șef tractual a primit darul preoției, toți preoții și învățătorii tractului Vârșet se vor întruni la 10 ore a. m. în sala de ședințe a „Luceafărului” din Vârșet, de unde o deputațiune compusă din 2 preoți și 2 învățători va invita pe d. protopresbiter jubilar la serviciul divin.

La 10 și jum. ore a. m. se va ține rugăciune de mulțămire în biserica ort. rom. din Vârșet. După rugăciunea de mulțămire d. protopresbiter va fi salutat în biserică în numele preoției de un preot, iar în numele învățătorimeii de un învățator.

La 1 oră d. u. banchet în hotelul „Baross”. Vârșet din conferința preoțească-învățăto-rească, ținută la 27 Mai (9 Iunie) 1914. Avram Cornea, președ. conferinței, Nicolae Băiaș, notar.

Nota. Pentru banchet este de a se solvi câte 4 cor. de tacâm. Cei ce doresc a lua parte la banchet sunt poftiți a se anunța părintelui Nicolae Băiaș în Vârșet (Verset) cel mult până în 10 (23) Iulie a. c.

Căsătorie. D. Ioan Ionuț inv. din Oradea-mare și dșoara Victoria Fruja din Arad, fiica văd. George Fruja fost inv. pens., își vor serba cununia religioasă mâine, Sâmbătă, la orele 12 la amiazi, la biserica gr. or. română din Arad. Sincere felicitări.

La examenul de notari comunali din Becicherecul-mare toți Români au reușit și anume: Pavel Dizela din Bozovici, cu eminentă, Cyril Dimitrievici din Băranyos, Pavel Liuba din Măidan și Adrian Pap din Sălăgi.

Nou despărțământ. Mai mulți fruntași români din Budapesta au cerut comitetului central al „Asociațiunii” să înființeze în capitala țării un despărțământ al acestei instituții culturale.

Principele moștenitor al Italiei se înscrie în corpul cercetașilor. Din Roma vine știrea, că Umberto, principele moștenitor al Italiei s'a înscris în corpul cercetașilor italieni, corp ce are o mare extindere atât în regat cât și în colonii.

Întâiul examen de stenografie română în București. La examenul de stenografie română de sub conducerea dlui N. Benche, în București, au luat parte elevii liceului „Lazăr”, „Mihai-Viteazul”, „Școala Cultura” și elevii institutului steno-dactil. Din elevii prezenți au reușit la examen partea cea mai mare făcându-se mai multe dictate de: 60—80, 100—120, 150—180 și 200 silabe la minut cu un dictat de cinci minute. La dictatul de 100—120 silabe la minut s'au distins elevii liceului „Mihai-Viteazul” reușind cu lauda elevul Anastasie B. Ionescu, clasa VII reală. Multă dragoste de arta aceasta a arătat elevul Ionescu C. Rădulescu. Tot la dictatul acesta s'a distins prin scriere foarte frumoasă stenografică și corectă dșoara Evelina Wechsler dela institutul steno-dactil. Texturile dictate au fost parte corespondente comerciale, parte pasaje din vorbirile oratorilor celor mai de frunte. Examenul a fost onorat de mai mulți iubitori de artă.

Misiunea militară română în Italia. Se anunță din Roma: Misiunea militară română a vizitat cu deamănuntul uzinele, cuptoarele pentru topitul fierului și fabrica de arme din Torini, fabrica artileriei Vickers Spezia, șantierul Burdolone și stabilimentele metalurgice din Brescia, exprimând pretutindeni propria sa mulțămire pentru marele progres industrial la care a ajuns Italia în această ramură specială.

Misiunea a asistat, de pe înălțimea muntelui Castelnuovo Monti, la o luptă de probă în care au fost întrebuințate artileriile de tipul cel mai nou, construit de industria italiană. După manevrele autoritățile militare au oferit un ospăț colegilor lor români. Generalul Gigli Cervi într'o caldă cuvântare a închinat pentru regele și regina României, bând apoi în sănăta-tea armatei române. A răspuns colonelul Rudeanu toastând pentru suveranii Italiei și pentru armata italiană. Mai în urmă, oratorul a scos în relief principiile ce au călăuzit autoritățile tehnice militare din Italia în alegerea acestui nou tip de material de artilerie.

Nicolae Bejan, fost protonotar al com. Bistrița-Năsăud a răposat la Bistrița, în vârstă de 86 de ani.

— **Simion Blășiu,** locot.-colonel ces. și reg. în pens., în Pianul de sus a decedat în 14 Iunie în vârstă de 63 ani.

Odihnească în pace.

Mulțămire publică. Ilustrul domn și marele mecenat Vasile Stroescu a binevoit a acorda un ajutor de 1000 cor. pentru școala confesională gr. or. rom. din Mezieș, drept aceea pe această cale îi aducem sincerile noastre mulțămire, rugând pe bunul Dumnezeu, ca la mulți ani săi îl trăiască. — Pentru com. par. Florian Goina preot gr. or. rom.

Concurs de primire în seminarul tinerimei române greco-catolice stud. din Blaj. 1. Părinții, cari voesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1914—15 în Seminarul român gr.-cat. dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avizați, că termenul concursului de primire este 10 August n. 1914. Cererile de primire sunt a se adresa Preaevenerabilului Consistor Metropolitan din Blaj. Cererile pentru băieții, cari în anul școl. trecut nu au fost elevi ai acestui seminar au să fie înzestrate cu extras de botez, atestat școlar de pe anul școl. trecut și atestat de revaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne precis locuința și posta ultimă și să de-lare, că cunosc pe deplin toate condițiunile de primire și se obligă a le împlini întru toate. Ca rezoluțiunile să se poată expedia francate, petenții sunt rugați să alăture marcele postale de lipsă.

2. Pentru elevi sunt a se plăti 400 cor., pentru evartir, vipt, luminat, spălat, încălzit, scaldă, în caz de lipsă medic și medicină, și 8 cor., ca taxă de înscriere pentru cei ce vin pentru întâia dată în seminar. Taxa de înscriere are să se plătească deodată cu ocaziunea înscrierii; iar suma de 400 cor. în două, respective în patru rate anticipate, și anume, câte 200 cor. în 1 Septembrie, și în 1 Februarie, ori câte 100 cor. și în 1 Septembrie, în 15 Noembrie, în 1 Februarie, și în 15 Aprilie. Sumele acestea sunt atât de mici încât numai primindu-se regulat pot satisface atâtor trebuințe împreunate cu susținerea și îngrijirea elevilor. Altfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii ai căror părinți sau îngrijitori nu-și vor solvi ratele la timp.

3. Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 părechi de schimburi de pânză sau giolgiu, bune; c) cel puțin 6 batiste; d) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin patru părechi de ciorapi sau de obiele; e) 1 saltea (sac de paie) și 2 lepedee (cearșafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe de perini; g) 1 tol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgiu pentru coperirea patului (de lână și colorate nu sunt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate); i) cutiț, 1 furcuță, 1 linguriță, 1 lingură, păhar și cel puțin 3 servete; l) 1 perie de veșminte și 3 perii de încălțăminte; m) cel puțin 3 ștergere și 2 piepteni, unul des și altul rar. Pe rufe și pe veșminte trebuie cusut numărul ce se va comunica în rezoluție. Rufe și veșmintele nelinseminate vor fi respinse.

4. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume: a) locuință în sale mari, sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă; b) vipt întreg, adecă dejun, prânz, ojină și cină. La dejun vor avea cafea cu lapte ori lapte cu cacao, cu pâne; la prânz de regulă 3 feluri de mâncări, la cină 1—2 feluri; c) Spălatul și cărpitul rufelor; d) Luminat în timpul recerut; e) Încălzitul în timp de iarnă; f) În caz de boală medic.

medicamente timpului iernii această suferință în studii, pe

5. Părinții bani la adresa la adresa su-cure recvizite de lipsă. De căci seminari pe cari părinți se vor împăna mai mică în vilor elevi.

6. Părinții stricăciuni sine înșelătositate fără bîre.

7. Ele temvrie n. de păriații prescrie, v. signa mobil Blaj, 2 seminarului

Mulțu generale Sibiu. Su și întâmpșura și c. ați trime dvoastră tragere bit spre adecă ur să-mi pe mulțame om care să facă să știți, diminea am dat stru, d. întâmpl demnat ialm la Borcom

Asig se com biu a contra portant o căpăt așa nu sunt ca modern Până d a ne a voitori, băncilor și furtu ligente ților și materi lele. T dela d gentur Lugoj

In șov se ziale, cor. F direct dului

x telma vreme rerile

medicamente și îngrijirea de lipsă; g) Scaldă caldă în timpul iernii, amăsurat proseriselor igienii. Afară de aceasta superioritatea se va îngriji, ca elevii mai slabi în studii, pe cât se poate, să fie ajutamați în studiu.

5. Părinții în decursul anului școlar să nu trimită bani la adresa sau la mâna elevilor, ci banii să vină la adresa superiorității, care se va îngriji să le procure recvizitele de școală, cărțile și celelalte lucruri de lipsă. De asemenea să nu le trimită nici mâncări, căci seminarul îi provide cu cele de lipsă. Mâncările, pe cari părinții cu toate acestea le-ar trimite fiilor lor, se vor împărți între toți elevii, iar în caz de cantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivelor elevi.

6. Părinții trebuie să răspundă pentru eventualele stricăciuni făcute de fiii lor și să le rebonifice. De sine înțeles, că pentru obiectele, ce se strică prin folosință fără vina elevilor, nu se cere nici o despăgubire.

7. Elevii se vor prezenta în 1 Septembrie n. înaintea superiorității seminariale, însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde vor plăti taxele prescise, vor da în seamă obiectele și li se va designa mobilierul destinat spre folosință.

Blaj, 2 Iulie 1914. — Dr. Victor Macavelu, rectorul seminarului tinerimei române gr.-cat. stud. din Blaj.

Mulțumire... Onorată direcțiune a „Băncii generale de asigurare societate pe acții” în Sibiu. Subsemnata fiind asigurată la banca dv. și întâmplându-mi-se nenorocirea să-mi ardă șura și cămările Duminecă la 28 Iunie a. c. dv. ați trimis, numai decât după foc pe pretuiorul dvoastră la mine și pretuindu-mi cinsti și cu tragere de inimă paguba avută, m'ati despăgubit spre deplina mea mulțumire cu 1,100 cor. adică una mie și una sută de coroane, din care să-mi pot aduce în rând edificiile arse. Vă mulțumesc pe cale publică și indemn pe orice om care-și poartă la inimă binele casei sale, să facă asigurarea numai la dv. și astfel puteți să știți, că făcându-mi-se pretuirea Duminecă dimineața și eu, ducându-mă la sfânta biserică am dat mulțumită Celui de sus, iar preotul nostru, d. Mircea, după sfârșitul slujbei a adus întâmplarea la cunoștința poporului și i-a îndemnat pe toți să se asigure la banca dv. Cobalm la 8 Iulie 1914. Maria I. Spornic; Zaharie Borcoman și George Fuciu, martori.

Asigurări contra spargerilor și furtului. Ni se comunică, că Banca de asigurare din Sibiu a introdus și contractarea asigurărilor contra spargerilor, ramură nouă, dar foarte importantă, pe terenul asigurărilor. Însemnătatea o căpătă prin împrejurarea, că în viața noastră așa numită: modernă, din zi în zi tot mai dese sunt cazurile de spargeri și furt. Cu tehnica modernă fine pas și iscusimea spărgătorilor. Până de prezent nu avem nici o modalitate de a ne apăra avutul nostru contra acestor răuvoitori, ci numai prin asigurare. Recomandăm băncilor noastre, să asigure contra spargerilor și furtului, contra daunelor prin atacare; inteligenței, să asigure locuințele lor; comercianților și industriașilor, să asigure marfa și alte materii; preoților să asigure bisericile și școlile. Toate deslușirile de lipsă se pot primi dela direcțiunea din Sibiu, precum și dela agențiile principale din Arad, Brașov, Cluj, Lugoj și Vârșet.

În internatul școlilor românești din Brașov se primesc elevi înscriși în clasele gimnaziale, reale și comerciale. Taxa anuală e 700 cor. Prospect și informațiuni se pot cere dela direcțiunea internatului (Brașov, strada Prundului 39), Porond utca. (I. 2251—9)

x În atențiunea bolnavilor! Balsamul Mittelmann pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuierea scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de sto-

mac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3 ori pe zi, înainte de mâncare, câte o lingură cafea. **Prețul 2 coroane. Pregătește și expediază: Eugen Mittelmann, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhíd-u. (Mi 1621)**

x Curs de specialitate comercială „curs pentru scriitori la mașină, Arad, str. Lázár Vilmos Nr. 2, lângă palatul Földes. Cursuri de contabilitate, stenografie, scriere la mașină, cursuri de ziua și de noapte. Mijlocire gratuită și câștigarea de posturi. Instrucție și în limba română. (E 2198—10)

x Institutul diagnostic al Dr.-ului Kozmúta (aflător în Budapesta VIII. Mária u. 30, la imediată apropiere de clinica centrală. Casă privată cu grădina. Telefon urban József 42 08) e uncul institut în Ungaria, care se ocupă exclusiv cu constatarea diferitelor morburii mai grele și complicate ca: **boale interne, de rinichi, de piept, venerice, urologice, boale femelești și de copii etc.** Institutul pe lângă instalațiile și laboratoarele medicale mai are și 10 camere mobilăte pentru pacienții deci foarte acomodat pentru publicul din provincie. Pentru boalele de piept și venerice institutul are secții separate.

Deslușiri și amănunte dă cu plăcere direcțiunea institutului. Ko 2149.

x Proprietari, economi și toți cărora le trebuie marfă de funărie să cumpere, — dacă voește a cumpăra bine — dela Succesorul lui Joh. Ongert Carl Stürner, Sibiu, str. Turnului Nr. 22 și anume din motivul următor: Tuturor li se va fi întâmplat, că după cumpărare de frânghii, funii etc. la a doua-treia folosire — încă în stare nouă — li s'a rupt. Acele frânghii și funii etc. sunt pregătite partea cea mai mare din urzică (jută) și numai îmbrăcate cu fuioir de cânepă, nu din cânepă curată. Funăriile de urzică sunt mai ieftine, dar cu mult mai slabe și nu sunt durabile. De aceea Veți face bine, dacă vă Veți acoperi trebuințele de funărie dela Succesorul lui Joh. Ongert Carl Stürner, de unde Veți putea cumpăra tot felul de funii, frânghii, spargă etc. pregătite din cânepă curată garantat fără urzică. O încercare Vă va convinge despre acestea și Vă va îndemna la mai multe cumpărări. Feriți-vă înainte de cumpărare de funii, frânghii etc. prea groase, fiindcă acelea sunt de regulă pregătite din urzică și numai acoperite cu fuioir de cânepă.

x Babos Béla fabricant de instrumente muzicale în Sibiu a lansat un pretcurent elegant. Execuție cu specialitate, preturi ieftine. În consecință ține concurență cu pretcurenturile din capitală. Publicul găsește totfelul de instrumente muzicale în pretcurentul lui Babos.

Cronica socială.

Despărțământul Tășnad al „Astrei” invită la a VIII-a adunare cercuală împreună cu concert și petrecere, ce va avea loc la 19 Iulie st. n. în Tășnad. Cu această ocaziune își va ține adunarea anuală și „Reuniunea inv. români salăgeni. Concertul va fi dat cu concursul dnei Olivia Dr. Deleu dsoara Acca Barbu și Ștefan Mărcuș. Cei-ce doresc să primească locuință, și doresc a participa la banchet, sunt rugați a se anunța la d. Aurel Cigăreanu, contabilul „Vulturului” (Nr. telefonului 13), cel puțin cu trei zile înaintea petrecerei. Venitul curat e destinat pentru bibliotecile despărțământului.

Membrii despărțământului Jiu al Asociațiunii prin aceasta se (?) convoacă la adunarea generală a despărțământului, ce se va ține Duminecă în 26 Iulie st. n. la orele 5 d. a. în sala ospătăriei Kekel din Petroșeni.

În legătură cu aceasta adunare seara la 8 ore în același local se va ține matineu literar întru amintirea lui Eminescu. Invitări speciale merg. Nicolau Zugravu, director, Dr. Nicolae Brânzău, secretar.

Tinerimea inteligentă din Tilișca aranjează o petrecere de vară în 12 Iulie 1914 st. n. în locul numit „Arinii gruiului” iar la caz de timp nefavorabil în școala gr. or. din loc. Venitul curat e destinat pentru fondul de excursie al copiilor. Inceputul la orele 2 p. m. Pretul de intrare benevol.

— În 12 Iulie n. (Sfii Petru și Pavel) va avea loc în comuna Scroafa o reprezentație teatrală din prilejul inaugurării școlii gr. or. române.

— Tinerimea studiosă din Polana-Sibiuului va aranja în 12 Iulie n. o petrecere de vară în frumoasa pădure „Staule”. Invitări speciale nu se fac.

Intelligența română din Lechința și provincie invită la petrecerea de vară cu dans ce se va aranja Duminecă în 19 Iulie st. n. 1914 (Dumineca după Sf. Petru) în pavilionul „Coroana” din Lechința. Inceputul precis la 7 ore seara. Venitul curat e menit pentru biserica română nouă edificată din Lechința. Comitetul. Rugare. 1. Toate familiile române de preoți, notari, proprietari și învățători etc. sunt rugate a se considera necondiționat de invitate chiar și fără aviz. 2. Familiile invitate sunt rugate a invita pe toți cunoscuții lor și verbal.

Reuniunea femellor gr. cat. și gr. or. din comitatul Târnavei-mici aranjează concert și teatru Duminecă în 12 Iulie 1914, în Diciosân-mărtin în sala cea mare a hotelului „Național” cu concursul teologilor din Blaj și a tinerimei române din Diciosân-mărtin și jur. Inceputul la 8 oare seara. Costumul național e binevăzut.

Ultima oră.

EPIROȚII STĂPANI PE CORITA.

Colaboratorul nostru Mitu Dona ne trimite din Berat următoarea telegramă:

În Albania lupta cu răsculații decurge în mod foarte vehement. Corcea fiind ocupată de antărți, după incendiarea satelor autoritățile civile și militare cu voluntarii albanezi și români au sosit la Berat, unde lupta continuă cu inversunare.

Coriza (Corcea) a căzut acum a doua oară în mâna Epiroților. Căderea ei a urmat din cauza că guvernul albanez își retrase trupele concentrate aci împotriva năvălei grecești, iar de altă parte jumătate din locuitorii orașului au trecut de partea răsculaților, îndată ce a sosit știrea despre înaintarea Epiroților, cari începuseră atacul dinspre Starovo. Locuitorii cari au rămas credincioși domnitorului Wilhelm după ce au apărut 3 zile orașul s'au retras cu oșterii olandezi spre Valona. Epiroții îmbărbătați de succesul lor au înaintat până la Tepeleni cucerind după o scurtă luptă și această localitate. Albanezii răsculați împotriva domniei principelui Wilhelm după cum se anunță s'au aliat cu Epiroții și așa situația domnitorului Wilhelm și a guvernului albanez e foarte critică. După unele știri neconfirmate încă, principele de Wied s'ar fi hotărât să părăsească Albania, ne mai putându-se menține.

Toate speranțele se leagă de o intervenție armată din partea României. Numărul voluntarilor din România anunțați pentru expediția armată se urcă la 3000. Se afirmă că bancheul Cristescu din Durazzo ar fi fost însărcinat din partea guvernului român să finanțeze expediția voluntarilor din România. Azi au plecat din Fiume cu vaporul Gödöllő alți 60 volun-

Cel mai căutat COSMETIC de față și de mâini pentru dame este

CREMA LUCIA

care în cel mai scurt timp face pielea feței și a mâinii catifelată și albă ca zăpada. Prețul unei tegle 1.20 cor.; 6 tegle se expediază franco.

(Ha 2246)

Prețul unui săpun 70 fil. Pudră (albă, crem sau roză) o cutie cu 1.50 cor. De vânzare numai la

Haas Miklós

farmacist. ÓCSÁN lângă Budapesta.

tari români la Durazzo. Căpitanul Christescu, care a condus un grup de voluntari până la Durazzo — după cum se anunță — se va re-intoarce în curând la București pentru ca să conducă un alt grup de 500 voluntari în Albania. Voluntarii români cari au sosit la Durazzo au fost primiți cu cea mai mare însuflețire din partea populației, cari le-a făcut vii ovății.

După cum se anunță din cercurile londoneze România n'a primit încă mandat din partea puterilor pentru o intervenție în Albania.

Propunerea Austro-Ungariei și Italiei, de a trimite un contingent mai mic de trupe în Albania, guvernul român a refuzat-o. Se afirmă însă că guvernul român va lua o hotărâre definitivă numai în caz dacă toate puterile i s'ar adresa în acest scop.

După cum se anunță din Petersburg misiunea lui Turghian la guvernul rusesc n'a avut succesul dorit. Guvernul rusesc așteaptă ca inițiativa în favorul Albaniei să o ia Anglia și Franța. Se afirmă că Rusia e contra unei intervenții armate din partea României în Albania.

Prentz Bib Doda — după cum se anunță din Durazzo — a primit portofoliul de externe și în această calitate s'a și adresat către puteri ca să trimită ajutor, dacă țin la independența Albaniei. Puterile afirmativ dovedesc până acum o atitudine rezervată. Prin mijlocirea comisiei internaționale, domnitorul Wilhelm a încheiat cu răsculații un nou armistițiu de 10 zile.

Correspondentul din Durazzo al ziarului berlinez Deutsche Tageszeitung telegrafiază că situația la Durazzo din zi în zi e tot mai critică. Tot mai mulți jandarmi albanezi dezertează cu arme cu tot și se duc în tabăra răsculaților. În Scutari situația de asemenea e foarte critică amenințând să izbucnească în curând revoluția în oraș.

Principesa de Wied va părăsi mâine Durazzo-ul reîntorcându-se în Germania.

ȘEDINȚA CAMERII.

Anunțându-se la cuvânt tot mai mulți oratori din partea opoziției, dezbaterile proiectului despre urcarea competențelor iustitiare, promise a fi foarte lungă. Opoziția maghiară a continuat în ședința de azi, obstruarea proiectului pus la dezbateri. Cea mai apropiată ședință va avea loc Marți, în săptămâna viitoare.

DEMERSUL AUSTRO-UNGARIEI LA GUVERNUL SĂRBESC.

Contele Berchtold a sosit ieri seara îndrăpt la Viena din Ischl. Ministrul de externe s'a sfătuit după sosire timp îndelungat cu reprezentantul monarhiei în Serbia, baronul Giessl, care a plecat apoi imediat cu trenul la Belgrad. Se afirmă că baronul Giessl a primit instrucțiuni dela contele Berchtold privitor la demersul, care îl va întreprinde mâine la guvernul sârbesc.

Se afirmă că puterile triple antante vor interveni la guvernul sârbesc, ca să dea un răspuns mulțumitor monarhiei.

MOARTEA CONSULULUI RUS LA BELGRAD.

(Telegramă primită la ora 12 jum. noaptea). Astăzi seara consulul rus la Belgrad, Hartwig, ducându-se la consulatul austro-ungar, a căzut și a murit. Moartea subită a lui Hartwig, intrucât încă nu se știe de ce a fost provocată, a făcut mare senzație în cercurile diplomatice.

POȘTA REDACȚIEI.

Săliște. Cereți bilete de legitimație dela Societatea Scriitorilor Români, București. Ni se vor trimite, poate și nouă, mai multe bilete, spre distribuire.

Vasile Negreșteanu. A sosit o scrisoare recomandată pe adresa d-v. Factorul n'a voit să ne-o dea, am lăsat deci să vi se trimită, post-restant, acolo.

D. Tr. Mager, Lazuri. Bine, să ne faceți Dv. darea de seamă, dela punerea pietrei fundamentale a liceului din Brad.

Redactor responsabil: Constantin Sava.

Noutăți literare.

Se capătă la Librăria „Concordia” din Arad Strada Deák Ferencz 20.

T. D. Ștefanescu, profesor la liceul Carol I. *Cucerirea Galliei de către Romani*. Memoriile lui C. Iulius Caesar și Aului Hirtius. Traducere din limba latină. Prețul Cor. 2.50.

Horia Petra-Petrescu. *Indemnuri*. Broșuri volante. Broșura I. Prețul 40 fil.

Leonard Paukerow. *Când joci teatru românesc în țara Ungurească*. Impresii și icoane din turneul trupei Victor Antonescu. Contribuțiuni la cunoașterea problemei teatrului românesc în Ardeal și Ungaria. Prețul Cor. 2.

Petru Irhaș. *Echouri și legenda iubirii*. Poezii. Prețul Cor. 1.

Activitatea parlamentară a dlui N. Iorga, ca deputat. Extrase din discursuri. Interpelări. Prețul 50 fil.

N. Iorga. *Renegații în trecutul țerilor noastre și al neamului românesc*. Comunicare făcută Academiei Române în ședința dela 2 Maiu 1914. Prețul 20 fil.

N. Iorga. *Ce ne învață cariera lui Aurel Vlaicu*. Idei dintr'o conferință ținută la Câmpina. Prețul 15 fil.

Predici pentru toate Duminecile anului bisericesc, edate de Dr. T. Tarnavski și Dr. E. Voitschi profesori la facultatea de teologie din Cernăuți. Ediția a II-a îngrijită de Dr. D. Ciocloca, în 3 volume. Prețul unui volum Cor. 7.50.

Convorbiri Literare. Nr. 4. Prețul Cor. 1.75. Biblioteca Minervei Nr. 155 E. de Amicis. *Vechiul seraiu*. Trad. de N. Pandelea. Prețul 30 fil.

St. Bosie. *Simbioza Austro-Maghiară sau paratitlic și orbul*. Prețul 50 fil.

Guilelm Șorban. *Piese lirice și locuri românești* pentru piano în 4 caiete. Caietul I conține: joc românesc. Hora. Cântec fără cuvinte. Caietul II. Joc țărănesc. Vals lin. Pe scrânciob. Caietul III. Variațiuni asupra temei „Zis-a badea c'a veni. Joc românesc. Jocul piticilor. Caietul IV. Mazurca. Ardeleana. Melancolie. Prețul unui caiet Cor. 3, toate 4 caiete Cor 10.

Adaus la Harta entografică a Transilvaniei. Cor 2.

I. Scarlatescu. *Poeme românești* pentru pian. Conținutul: 1. Hora României June. 2. Hora veche. 3. Spune-mi codrule voce și pian. 4. Glas de clopot (voce și pian). 5. Mihnea și Baba (voce și pian). Prețul Cor 5.

Noutăți din biblioteca pentru toți.

Stendhal (Henry Beyle). *Despre omor*. Trad. de G. A. Demetrescu Nr. 902—906. Cor. 1.50. I. Thugheneff. *Anciar sau arborele morței* (Nr. 893) 30 fil.

I. Budai-Deleanu. *Țiganiada*. Poemă, eroi comică în 12 cânturi. Nr. 891—2. Prețul 60 fil.

V. Conta. *Teoria Fatalismului* (Nr. 888—9). Prețul 60 fil.

H. de Balzac. *Femela la treizeci de ani*. Nr. 881—3. Prețul 90 fil.

Gh. Adamescu. *Istoria literaturii române*. (Nr. 846—50). Prețul Cor. 1.50.

Em. Grigorovitz și W. Ghil. *Dicționar german-român*. (Nr. 810—821). Prețul 3 cor. 60 fileri.

Carmen Sylva. *Cuvinte sulatești*. (Nr. 827—828). Prețul 60 fileri.

C. Oprolu. *Învățător. Greșelile părinților în educația copiilor*. (Nr. 836). Prețul 30 fileri.

C. Colloidi. *Pătanille lui Vasilache*. (Istoria unei paiațe). Cu numeroase ilustrațiuni. (Nr. 837—839). Prețul 90 fileri.

Alphonse Daudet. *Fromont și Risler*. Moravuri pariziene. Roman premiat de Academia Franceză. (Nr. 851—854). Prețul 1 cor. 20 fil.

W. Haufl. *Cerșetoarea dela Podul Artelor*. (Nr. 806—807) Prețul 60 fil.

M. Miller Verghy. *Copii lui Kăzvan*. Lucrare premiată de Academia Română (Nr. 909—912). Prețul Cor. 1.20

Să se adauge separat 10—20—30 fileri de fiecare carte, ori notă muzicală.

Cereți gratis și franco catalogul Librăriei „Concordia!”

De vânzare.

50 acții ale institutului „Albina” cu câte 320 coroane.

Adresa se află la administrația ziarului.

(Ba 2247)

REGATUL ROMÂNIEI PRIMĂRIA URBEI PANCIU JUDEȚUL PUTNA.

Nr. 1422/1914 Iunie 23.

Publicațiune.

La primăria acestei comuni din strada Carol Nr. 4, urmează a se ține următoarele licitațiuni în ziua de 13 Iulie 1914 începător dela orele 10 dimineța:

a) Pentru antrepriza pavării Bulevardului Regina Elisabeta, înlocuiri de bordure, și prunduirea trotuarelor cu savur, lucrări evaluate la lei 9912 bani 50.

b) Idem pentru antrepriza pavării stradelor Călărași, Tudor Vladimirescu și G. Apostoleanu, lucrare evaluată la lei 9400.

c) Pentru vânzarea a două ghiociuri, unu de doi cai uzat și altul de un cal, nou.

d) Idem pentru vânzarea unui teren în mărime suprafața aproximativ 767 m. p. — cu fața spre Bulevardul Eliade și altă față spre Călărași.

Proiectele pentru lucrări de pavaje, se pot vedea de oricine în orice zi în cancelaria primăriei.

Licitatiunile se vor ține cu oferte scrise și sigilate iar acele pentru vânzarea ghiociurilor și a locului, se va ține oral.

Dnii concurenți sunt rugați a se prezenta în aceea zi la licitație însoțiți de garanțiile cuvenite.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice sunt aplicabile.

Primar: C. Miuța.

Secretar: Th. Baniu.

(Re 2231)

Apare în fiecare Sâmbătă.

EDIȚIA DE LUX.	EDIȚIA POPULARĂ.
Pe un an . . . lei 10—	Pe un an . . . lei 5—
Pe o jumătate an . . . 5—	Pe o jumătate an . . . 2-50
Pe 3 luni 2-50	Pe 3 luni 1-25
Nu se vînde cu numărul.	— 10 bani numărul. —

Peste hotar abonamentul se ureă cu lei 2-50 pe an la amândouă edițiile.

Redacția și Adminisirația:
BUCUREȘTI, Calea Victoriei Nr. 41, Catul IV (Ascensor). — TELEFON: 42—16.

Abonații ei devin, din număr în număr,

mai cuminiți,
mai veseli,
mai drăguți.

Cereți număr de probă gratuit
41, Calea Victoriei în București.

VINURI**vechi și noi de vândut.**

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) **Petru Benea**, oăci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911-1912

Vin alb	70	60
Rizling	72	62
Roșu de Miuș	100	90
Carbenet	110	—

Vinuri noi din anul 1913

Vin alb	46	—
Rizling	48	—
Șiller	50	—

Rachluri.

Rachlu de treve	1 80
Rachlu de treve specialitate	2 20

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul să expedieză cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

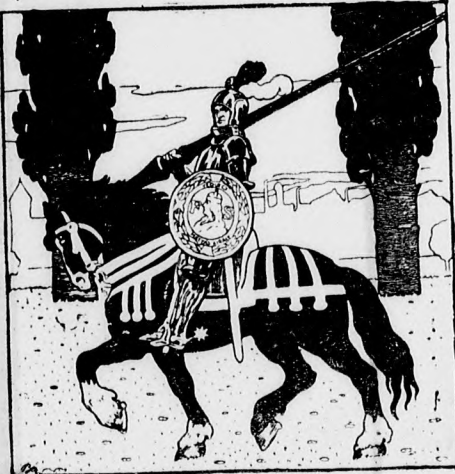
Vase dau împrumut pe timp de două luni. Pentru Calitatea vinului garantez.

Bo 947

Petru Benea
prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Noua berărie de Steinbruch

și-a început deja calea triumfală.

Depozit principal:

Kaufmann Lajos és Tsa
Arad, piața Boros Béni 21.

Adresa:

HAUPTSTÄDTISCHE BIERBRAUEREI A. G.
STEINBRUCH.

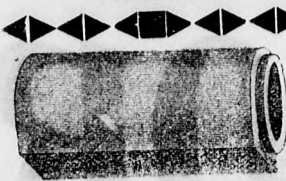
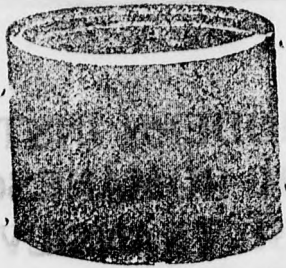
(Bo 2345)

In atențiunea albinarilor, notarilor
comunali și a învățătorilor.

Cine vrea să vândă sau să cumpere
ceară sau vrea să se ocupe
cu cumpărarea turtelor de ceară
brută, să se adreseze lui

Dürr Gusztáv, comerciant
de coloniale, **Arad**,
lângă clădirea băncii „Victoria”,
care firmă cumpără pe bani gata
oricâtă cantitate. (Dü 2195)

(Zi 2008)

FRĂȚII ZSIBRITA

Intreprindere pentru zidiri și fabrică pentru articli de ciment.

VERSECZ (Vârșeț), Pancsovai-ut nrul 57.

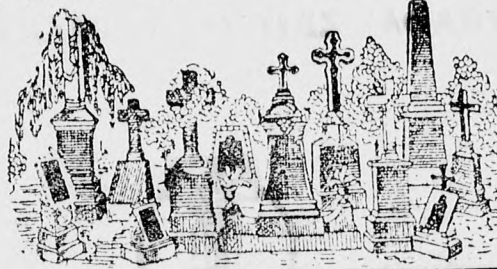
Aducem la cunoștința On. publică că ținem permanent în depozit următoarele produse. — Vase de ciment pentru soluțiuni de peatră vântată pentru vii, în mărime dela 200 până la 600 litri Filtre de beton și țevi pentru canaluri dela un diametru de 10 până la 100 cm. vălaie pentru porci și vite etc. — Primim și executăm așezări de asfalt și beton, bazine de beton de fer în toate mărimile, iesle din beton de fier, stâlpi, trepte stabile și atârătoare din ciment sau fer lucrat artistic, canalizări, poduri și filtre precum și totfelul de lucrări în branșa de ciment și asfalt.

La cerere în persoană sau scris, stăm cu plăcere la dispoziție cu oferte.

ADOLF ZIEGLER

PIETRAR Sibiu-Nagyszeben str. Sării 37.

Atrage atențiunea on. public din loc și provincă asupra magazinului de **pietre mormântale** și atelierului de piatrărie.

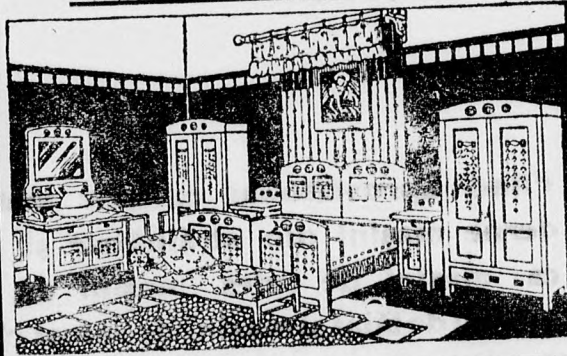

Bogat asortiment de monumente mormântale de marmoră de Carrara, granit, sienit porfir, labrador etc. — Execut totfelul de lucrări de piatrărie și sculptură în piatră, după orice desen, precum și monumente mormântale, s. Treime, cruci pe lângă drum și lucrări de piatră pentru clădiri, în stilul cel mai frumos și modern. Renovarea și aurirea monumentelor vechi mormântale se execută prompt și ieftin. — Prospecte și deseneuri la dorință trimet gratis și franco.

Zi 1961

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile

VÂRȘEȚ, strada Kudritzner numărul 44-46.

Cea mai renumită

mare fabrică de mobile
din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de piano excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut. — (Sa 113)

HOTEL „BOULEVARD”

SIBIU.
NAGYSZEBEN.

Zidit din nou s'a deschis în **1 Mai 1914.** Este situat în cel mai cercetat și mai frumos loc în oraș. Priveliște admirabilă. **60 camere elegante moderne.** Incalzire centrală, electricitate, apă caldă și rece, lift, garaj p. automobile, automobil la fiecare tren. **Restaurant propriu excelent.**

Roagă binevoitor sprijin arendatorii:

HAYDEKER și KASPER.

Camere dela 3 cor. în sus.

Ha 2187

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

„CONCORDIA”

TELEFON
NR. 750.

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMĂRUL 11a.

TELEFON
NR. 750.

Fîind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișele, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipăriți pentru bănci și societăți, precum și tipăriți advocaționale, invitări de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșe dela cele mai simple până la cele mai fine.

Executare
promptă.

Prețuri
moderate.

Oroloage de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private regulează și aranjează mai favorabil

MÜLLER

JÁNOS, succesorul lui
MAYER KÁROLY

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage din

Budapest, VII., Tökölly-ut 52. szám.

(Casa proprie). Cataloge și specificări de prețuri trimit gratis și franco. (Mu 2129)

Atelier pentru vopsirea de stofe, tort și blane, curățire chimică și spălătoare cu aburi.

KOVALD PÉTER és FIA BUDAPEST,

atelier și prăvălie principală în VII.,
SZÖVETSÉG UTCA 25—37. szám.
TELEFON: József nr. 18—00 și József nr. 15—71.

Secție postală deosebită p. comanda
din provincie. Stabilimente colectoare
în toate părțile capitalei. Reprezentanți
în cele mai multe orașe din provincie.

Ko 1612

Kovald colorează
și curăță!

Dacă voești

să cumperi bijuterii moderne și veritabile, adresează-te firmei:

Slepák A.

bijutier,
ceasornicar
și
auritor

MAROSVÁSÁRHELY, Széchenyi-tér nrul 41.

Magazin de ceasuri elvețiene, de aur, argint, oțel, nichel p. buzunar și ceasuri cu pendulă. — Bijuterii fine și Brillante, obiecte de lux veritabile de argint și argint de China, obiecte optice.

În marele meu atelier se execută totfelul de bijuterii și se reparaază cu specialitate bijuterii și ceasuri. — Prețuri convenabile, serviciu prompt. Se 2072

ATENȚIUNE!

NICI UN ROMÂN SĂ NU-ȘI CUMPERE MOBILE PÂNĂ CE NU VIZITEAZĂ PRIMA FABRICĂ ROMÂNEASCĂ DE MOBILE

EMIL PETRUȚIU

ÎN SIBIU, (NAGYSZEBEN) STR. SĂRII (SALZGASSE) 37.

CARE EXECUTĂ TOTFELUL DE MOBILE MODERNE ÎN TOATE STILURILE, — CA GARNITURI PENTRU DORMITOARE, PRÂNZITOARE, SALOANE ȘI TAPETĂRIE PROPRIE.

EXPOZIȚIE ZILNICĂ CU GARNITURI COMPLETE. CONSTRUIEȘTE TOATE LUCRĂRILE DE LIPSĂ PENTRU BISERICI VECHI ȘI NOUȘI ȘI BINALE, PE LÂNGĂ EXECUTAREA CEA MAI SOLIDĂ: PROMPTĂ ȘI PE LÂNGĂ GARANȚĂ. TELEFON: 47

ATENȚIUNE!

EMIL PETRUȚIU

ÎN SIBIU, (NAGYSZEBEN) STR. SĂRII (SALZGASSE) 37.

CARE EXECUTĂ TOTFELUL DE MOBILE MODERNE ÎN TOATE STILURILE, — CA GARNITURI PENTRU DORMITOARE, PRÂNZITOARE, SALOANE ȘI TAPETĂRIE PROPRIE.

EXPOZIȚIE ZILNICĂ CU GARNITURI COMPLETE. CONSTRUIEȘTE TOATE LUCRĂRILE DE LIPSĂ PENTRU BISERICI VECHI ȘI NOUȘI ȘI BINALE, PE LÂNGĂ EXECUTAREA CEA MAI SOLIDĂ: PROMPTĂ ȘI PE LÂNGĂ GARANȚĂ. TELEFON: 47

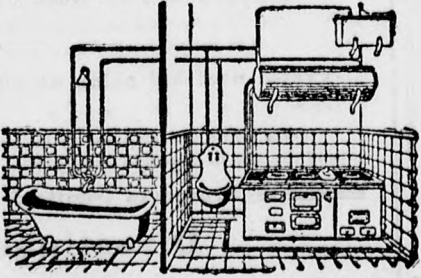
VASILIE POPOVICIU

atelier de lăcătușerie de artă edifici și instalațiuni de apeducte

SIBIU
(Nagyszeben)

str. Anna nrul 11 și
str. Gușterii nr. 75.
(Casa proprie).

Primește orice lucrări de brânșă aceasta precum: strângerea cu fier a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepti, îngrădituri de morminte, cămine și cupoate etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efectuare totfelul de reparaturi atingătoare de brânșă aceasta pe lângă prețuri ieftine și serviciu punctual.

Alifie „Mágnás” p. față:

singurul mijloc cosmetic nevătămător, contra sgrăbunțelor, despoierii pielii, petelor din față, crepării pielii, roșăței și contra tuturor boalelor de pe. După întrebuintarea unei singure tegle dispar sbărciturile feței. Prețul 1 tegle 1 cor. 50 fileri Pudră „Mágnás” (în 3 culori) 1 cutie 1 cor. 50 fil. Săpun „Mágnás” 1 cor. 20 fil.

Cosmetic „Mágnás” pentru mâni: foarte folosit pentru catifelarea mânilor roșii, dejerate, crepate, aspre și sbărcite. E de prisos a se mai întrebuinta glicerina și vaselin, deoarece efectul cosmeticul „Mágnás” e singur și acest cosmetic poate fi întrebuintat și ziua. Prețul 90 fil.

„Antipertussin”: mijloc excelent contra tusei și răgușelii, respirației grele, catarulul tusei măgărești la copii — Prețul 1 cor. 80 fileri.

Spirit „Prima”: mijloc excelent contra reumel și podagrel, durerii de cap și de dinți. După 1—2 întrebuintări are efect sigur. — Prețul 1 sticle mari 1 cor. 50 fileri.

Spirit „Cappilloform”: singurul mijloc excelent contra căderii părului. — Prețul 1 cor. 50 fileri.

„Deutoform” apă pentru gură: cel mai bun mijloc contra mirosului de Ardeal pentru gura și pentru împedarea stricărei dinților. Prețul 1 cor. 50 fileri.

Balsam de Ardeal pentru stomac: mijloc excelent contra durerilor de stomac, lipsei de apetit, incuierii seannului, stomacului stricat și boalelor de stomac. — Prețul 1 cor. 50 fileri.

Vopsitor pentru păr: în culoarea neagră, întunecată și brunată deschisă, mijloc excelent și durabil, nu murdărește albiturile de pat — Prețul 5 cor.

Regenerator pentru păr: redă părului cărunț culoarea originală. — Prețul 1 cor. 20 fileri.

Contra ciumei de porci: precum și în contra tuturor boalelor porcilor, cel mai excelent medicament, recomandat de către medici, este pravul de Ardeal pentru porci. — Prețul unei cutii mari 1 cor., o cutie mică 50 fileri O singură întrebuintare a pravului de Ardeal pentru galițe încetează perirea galițelor. — Prețul 1 cor.

Hipnonervin: singurul mijloc sigur și probat contra nervosității și a insomniei. — Prețul 3 cor. — Toate medicamentele mai sus amintite se află de vânzare și se pot comanda numai la farmacia lui

Kelemen Sándor, Zilah.

Vă păziți de imitații!!

(Ke 893)

De aproape 50 de ani renumita firmă

HELDENBERG

din Sibiu, Heltauer-g. 9

este cel dintâi și unicul magazin de pianuri și harmoniuri al Transilvaniei, al cărei proprietari sunt specialiști în construirea pianurilor și au și diplomă de conservator. Oferă on. public PIANINE, PIANURI și HARMONIURI, instrumente alese cu pricepere dela cele mai bune firme cu cele mai ieftine prețuri de fabrică pe lângă depunerea garanției. (He 312—30)

